

SOLNI CVET L'AFIORETO

LOKALNO GLASILO OBČINE PIRANO - BREZPLAČEN IZVOD ZA VSAKO GOSPODINJSTVO
FOGLIO DEL COMUNE DI PIRANO - COPIA GRATUITA PER OGNI NUCLEO FAMILIARE

Kazalo

Teža koraka.....	3	Zaključena razstava Intermezzo zoik, Sarcophag(U.S.)	
Il peso del passo	4	Lojzeta Logarja v Piranu	26
Zelena luč ureditvi Jernejevega kanala.....	5	Zapisi spomina.....	26
Pločnik Arze-Fiesa kmalu daljši še za 310 metrov	6	Končno SREČAnja!	27
Okolje Piran postavilo mrežo zbiralnic odpadnega jedilnega olja.....	7	Il progetto Istria e l'archeologia industriale a Pirano	27
Načrtovanje hoji prijaznega okolja v občini Piran	7	A 700 anni dalla morte del Sommo poeta	28
Še prijaznejši do uporabnikov.....	8	Gli uccelli intorno a noi	28
Naprej v Portorož in Piran.....	8	Hoja za zdravje in veselje otrok v Vrtnu	
Sergej Mašera – junak in narodni heroj.....	9	Mornarček Piran.....	29
Na sprehodu s Tartinijem	9	Skrbimo za otroke in starejše občane	29
Rižanski vodovod z novimi načrti in investicijami	10	Kako svoje poslovanje predstaviti na splet – brez stresa	30
Pirančan Luka Irenej Pečan nagrajen na mednarodnem tekmovanju mladih raziskovalcev in inovatorjev v Moskvi.....	11	Jubilej obeležuje s projektom 5x5=25 let – pogled v naslednjih 25	30
Odkrivanje Istre z video razglednicami	11	Brezplačni tečaj turističnega managementa Unescove dediščine	31
Predsednik Pahor: »To so pomembne zgodovinske lekcije za sedanost in prihodnost, ki jih ne smemo pozabiti«	12	Visita al Parco di Strugnano	31
Kako se je začela zgodba Pihalnega orkestra Piran in zakaj je orkester obstal do danes?.....	13	Od svetovnega prvenstva se Tina in Veronika poslavljata z odličnim 2. mestom v zadnji regati.....	32
430. mornariški divizion Slovenske vojske podelil plakete za civilno-vojaško sodelovanje.....	14	Šavrinka gre na Japonsko	32
Stike ohranjamo virtualno.....	14	Piratovci v omejitvah iščejo priložnosti	32
Pomoč drugim ne pozna meja	15	Obalne galerije s čistilno akcijo opozarjajo na potencial občinskih arhitekturnih objektov	33
V taborniškem Rodu Sergeja Mašere Piran so bili aktivni vse šolsko leto	15	La cucina istriana interpretata dai giovani per la promozione dei produttori locali	34
Melodije morja in sonca nas spremljajo že 43 let.....	16	»Nalezimo se dobrih navad – cepimo se«.....	35
NAPOVEDNIK PRIREDITEV V OBČINI PIRAN JUNIJ– SEPTEMBER 2021 / CALENDARIO DEGLI EVENTI NEL COMUNE DI PIRANO GIUGNO-SETTEMBRE 2021	18	Ne pozabi na vabilo – vključi se v program Svit!	35
Dela Safeta Zeca na ogled v Piranu.....	24	Aktivnosti piranskega Rdečega križa za pomoč ogroženim in boljše vključevanje v času epidemije covid-19.....	36
Mediandom Streaming 4.0 – četrti sklop glasbenih nastopov v času izrednih razmer	25	Positivni učinki čebeljih pridelkov in izdelkov	36
Kultura bo eden izmed stebrov za okrevanje in odpornost Istre.....	25	Uporabniki Dnevnega centra Školjka se srečujejo, ko je le mogoče.....	37
		»V tem trenutku se še najbolj počutim balinarja.«.....	38

UVODNIK

Teža koraka

Politika me pogosto spominja na glasno cepetanje majhnega otroka. Veliko korakov, veliko besed, a malo dejanj, bi lahko povzeli. Podobno velja za naš prostor, kjer se še tako majhen korak velikokrat zdi vse prej kot majhen. Zavedam se in vem, da imamo pri nas več različnih interesov kot skupnih rešitev, a vseeno težko razumem, zakaj smo pogosto tako razklani. Toda zadeve se premikajo in premikajo se na bolje.

Majhen, a hkrati velik korak nam je pred kratkim uspel na področju bodoče ureditve Kanala Svetega Jerneja, ki zaradi brezvladja in zanemarjenosti že desetletja predstavlja lokalno in nacionalno sramoto. Po nedavni potrditvi odloka o pristanišču in koncesijski pogodbi bo Kanal ob Seči začelo upravljati naše Javno podjetje Okolje Piran. Upravljanje bo obsegalo območje s površino 31.376 kvadratnih metrov, od koder bomo lahko odstranili potopljene čolne, z lastniki drugih plovil pa sklepali dogovore o plačilu vzdrževalnine oziroma stroškov privezov, ki jih bomo kmalu uredili. Jernejev kanal, kot mu pravimo po domače, bi lahko ob kulisi bližnjih solin že v nekaj letih postal eden najlepših koticov slovenske obale.

Majhen, a hkrati velik korak predstavlja tudi sanacija strehe skladišča Grandu v Portorožu – s tem posegom bomo postavili temeljni kamen novega prireditvenega prostora, v katerem bomo lahko organizirali številne dejavnosti, vključno večjimi kulturnimi, turističnimi, kulinaricnimi, športnimi in podobnimi dogodki. S sredstvi iz letošnjega proračuna bomo zamenjali celotno streho, ki meri zajetnih 5000 kvadratnih metrov in ki je bila zgrajena iz okolju škodljivega azbesta. Hkrati bo sanirano leseno ostrešje s kovinskimi elementi, ki jih je že načel zob časa.

Dobili bomo veličasten prostor, ki ga bo treba v naslednjih korakih opremiti – na začetku vsaj še z ustrezno osvetlitvijo in sanitarijami. Vse to nam bo omogočalo izvedbo številnih prireditev, s katerimi bi lahko ob ustrezni motivaciji in družbeni enotnosti v naš prostor pripeljali nov nabor dogodkov za podaljšanje turistične sezone. Bom malce provokativen: kaj menite o prireditvi Evropska prestolnica klapavic (EPK), za katero bi vsako jesen v Grandu organizirali kulinaricni dogodek z menijem, ki bi vključeval

puhasto sveže primorske *bobole*, tradicionalno malvazijo in različne specialitete s klapavicami iz našega morja? Bi lahko to postal naš Oktoberfest?

Tudi to smo namreč upoštevali pri sestavi letošnjega proračuna. Njegova enormna obremenitev s poplavo raznovrstnih interesov ponovno dokazuje, da je v našem okolju še tako majhen korak vse prej kot majhen. Prav tako velja dodati, da številne izzive pogojuje kompleksnost, ki je posledica prepleta številnih deležnikov: države, civilne družbe in takšnih ali drugačnih družbenih sfer, vse to pa vpliva na hitrost izvajanja projektov in težo naših skupnih korakov.

Đenio Zadković
župan Občine Piran

Lokalno glasilo Občine Piran
Solni cvet - L'afioreto 53

Izdajatelj
Občina Piran,
Tartinijev trg 2, 6330 Piran

Uredniški odbor
Bruno Kuzmin, Manuela Rojec, Erika Čok
in Ariana Buzleta

Lektoriranje slovenskih in italijanskih besedil
Matejka Grgič

Oblikovanje
Ariana Buzleta

Fotografija na naslovnici
Javno podjetje Okolje Piran

Tisk: Tiskarna Vek
Naklada: 7.300 izvodov

Izšlo v Piranu, junija 2021

Il peso del passo

Spesso la politica mi ricorda il rumoroso scalpitare di un bambino. Insomma: tanti passi, tante parole, e tuttavia poche azioni. Questo vale anche per il nostro territorio, dove spesso un passo all'apparenza piccolo è tutt'altro che insignificante. Sono consapevole del fatto che in gioco ci sono più interessi particolari che soluzioni condivise, tuttavia faccio fatica a capire il perché di tali discordie. Eppure le cose si stanno muovendo e vanno nella giusta direzione.

Recentemente siamo riusciti a fare un passo piccolo, e al contempo grande, provvedendo alla futura regolamentazione del Canale di San Bortolo che già da decenni rappresenta, in termini di cattiva gestione e degrado, un vergognoso esempio di inefficacia a livello locale e nazionale. Con la ratifica del decreto sul porto e sulla base del contratto di concessione recentemente approvati, il Canale di Sezza sarà gestito dalla nostra azienda municipalizzata, l'Azienda pubblica Okolje Piran. La gestione coprirà l'area con una superficie di 31.376 metri quadrati, dalla quale potranno essere rimossi i natanti sommersi e per la quale potranno essere stipulati, con i proprietari delle imbarcazioni, appositi accordi sul canone di gestione e di locazione degli ormeggi in seguito alla regolamentazione degli stessi. Il Canale di San Bortolo, come lo chiamiamo noi locali, potrebbe quindi diventare in pochi anni una delle aree più suggestive del litorale sloveno, con le vicine saline sullo sfondo.

Un altro piccolo, ma nel contempo grande passo, è rappresentato dalla ristrutturazione del tetto del Magazzino Grando a Portorose – con quest'intervento inizieranno di fatto i lavori di recupero di uno spazio destinato a numerose attività, incluse le più importanti manifestazioni culturali, turistiche, enogastronomiche, sportive e simili. Nell'ambito del bilancio previsionale di quest'anno è previsto un rifacimento completo dell'attuale tetto in amianto, dannoso per

l'ambiente e per la salute, che copre una superficie di 5000 metri quadrati. Nel contempo sarà recuperata la struttura lignea con i suoi elementi in metallo, ormai corrosi.

Otterremo così uno spazio imponente che dovrà essere definitivamente sistemato in una delle fasi successive – in primo luogo almeno con un'illuminazione appropriata e l'allestimento dei servizi igienici. Tutto ciò consentirà la realizzazione di numerose manifestazioni che, con la volontà e la collaborazione di tutta la cittadinanza, potrebbero portare nel nostro territorio una nuova serie di eventi grazie ai quali la stagione turistica potrebbe estendersi ulteriormente. Una piccola provocazione da parte mia: Cosa ne pensate di un evento intitolato Capitale europea delle cozze (CEC) nell'ambito del quale potremmo organizzare ogni autunno nel Grando una manifestazione culinaria con un menù che includerebbe i boboli del Litorale, sempre freschi e soffici, la tradizionale malvasia e le cozze dal nostro mare in varie fantasie di piatti? Potrebbe un simile evento diventare il nostro "Oktoberfest"?

Nella stesura del bilancio di previsione di quest'anno abbiamo soppesato anche questa opzione, pur consci dei molteplici interessi che dimostrano come nel nostro territorio anche un passo così piccolo è tutt'altro che piccolo. Va aggiunto altresì che le numerose sfide sono condizionate da una complessa realtà e da una moltitudine di portatori d'interesse – lo Stato, la società civile o le varie sfere sociali, il che incide sulla velocità della realizzazione dei progetti e sul peso delle nostre azioni comuni.

Il Sindaco del Comune di Pirano
Denio Zadković

Skladišči soli. Avtor fotografije: Aleš Rosa

KONEC PASIVNOSTI

Zelena luč ureditvi Jernejevega kanala

Besedilo: Jana Pines, foto: Javno podjetje Okolje Piran

Javno podjetje Okolje Piran je 7. maja uradno prevzelo v upravljanje Kanal sv. Jerneja ter nemudoma pričelo z vzdrževanjem degradiranega območja. Sanacijo ekološko in okoljsko nesprejemljivega stanja bo koncesionar v celoti financiral iz vzdrževalnine, ki jo bodo vplačali uporabniki privezov.

Na 31.376 kvadratnih metrov velikem območju Jernejevega kanala se je Javno podjetje Okolje Piran sredi maja lotilo odstranitve potopljenih čolnov ter začelo sklepati dogovore o plačilu vzdrževalnine z lastniki privezanih plovil, ki bodo smela v kanalu ostati najdlje do začetka izgradnje mostovža.

Konec oktobra 2020 je bilo v Jernejevem kanalu evidentiranih 243 plovil.

Vrednost letnega nadomestila za vzdrževanje priobalnega območja začasnih privezov bo za čolne, krajše od 4,5 metra, znašala 345,78 evrov, za plovila do 6,5 metra 613,87 evrov, za ostala plovila, ki ne presegajo dolžine 14,5 metra, pa se bodo cene gibale med 613,87 in 2556,69 evri.

Iz naslova vzdrževalnin naj bi Javno podjetje Okolje Piran tako letno dobilo približno 138.000 evrov, s čimer bo pokrilo stroške odstranjevanja potopljenih in zapuščenih plovil, ki predstavljajo potencialni vir onesnaženja, postavitve ekoloških otokov, iznosa odpadnega materiala ter drugih vzdrževalnih del.

Kanal bo povezoval lesen mostovž

V nadaljnji fazi je na področju vodnega dovoljenja načrtovana izgradnja lesene sprehajalne poti z urejenimi dostopi do plovil in opremo za privezovanje. »Mostovž bo od brega odmaknjen dva do šest metrov, da se plovilom omogoči varna plovba po strugi in da se ohranijo obstoječi zaščiteni habitatni tipi,« pravi direktor Javnega podjetja Okolje Piran Gašpar Gašpar Mišič, ki obljublja trajnostno ureditev. Na degradiranem območju si javno podjetje prizadeva, da bi z naravnimi materiali in okolju prijaznimi rešitvami zagotovilo tudi ustrezno varstvo okolja. Približno 1200 metrov dolga lesena promenada bo dobrodošla pridobitev zlasti za obiskovalce, saj bo nudila nadaljevanje pešpoti, ki

Z investicijo bo urejenih 280 privezov za plovila.

vodi iz Portoroža, prek Lucije in rta Seča, do Krajinskega parka Sečoveljske soline, obenem pa bo služila kot učna pot - sprehajalci bodo ob njej lahko opazovali številne zaščitene rastlinske in živalske vrste.

Po zaključeni investiciji bo v kanalu na robu Sečoveljskega krajinskega parka urejenih 280 privezov za plovila dolžine do 6 metrov. Pravico koriščenja bodo imeli prosilci, ki bodo izpolnjevali pogoje razpisa in katerih plovila bodo ustrezala pravilom občinskega odloka; čolni, ki dimenzijsko ne bodo ustrezni in ne bodo izbrani na razpisu, pa bodo morali zapustiti akvatorij kanala in si privezni prostor poiskati drugje.

Ob desni brežini Kanala svetega Jerneja je načrtovan mostovž kot sprehajalna pot v dolžini približno 1200 metrov s privezi manjših plovil.

FIESA DOBIVA NOVO INFRASTRUKTURNO PODOBO

Pločnik Arze–Fiesa kmalu daljši še za 310 metrov

Besedilo in foto: Bruno Kuzmin

Občina Piran je lani preplastila 998 metrov dolgo cesto od garažne hiše Arze do vhoda v kamp Fiesa, ki ni bila v preteklosti nikoli dokončana, zgradila pločnik v dolžini 500 metrov in uredila pripadajočo infrastrukturo z napeljavo novih električnih vodnikov ob pokopališču, izgradnjo elektro-kabelske kanalizacije, postavitvijo javne razsvetljave in ustrezno namestitvijo kanalizacijskih ter ostalih jaškov na višino cestne površine. V okviru letošnjega proračuna začne občina z drugo fazo infrastrukturnega urejanja na območju Fiese.

V drugi fazi so dela razdeljena v več sklopov. Pred poletno sezono se bo izvedel sklop A z ureditvijo drugega segmenta varnega pločnika (prvi segment mimo velikega gramoznega parkirišča do uvoza proti Kampu Fiesa je bil dokončan že lani). Poleg pločnika v dolžini 310 metrov bomo na tem območju pridobili tudi bolj urejena in varna parkirna mesta. Omenjena dela, ki bodo po načrtu zaključena do sredine maja, se bodo po poletni sezoni nadaljevala z ureditvijo javne razsvetljave ter nadaljnjim urejanjem novih površin za pešce in vozila.

V sklopu del, ki so se začela aprila, bo občina uredila obstoječe gramozno parkirišče, kjer bo dovolj prostora za 52 osebnih vozil. Od tu se bo proti

Ureditev prehoda za pešce z ustrezno signalizacijo

kampu nadaljeval nov pločnik, ki bo v širino meril več kot 120 centimetrov. Pločnik bo ustrezno utrjen in asfaltiran, kar bo pešcem omogočalo varno pot do jezera. Pred posegom je bil pločnik neurejen, pešci pa so morali hoditi med parkiranimi vozili. Parkiranje vozil bo po novem mogoče na nivoju ceste, in sicer med pločnikom in cestiščem; tu bo 25 mest za motorna kolesa in 54 mest za osebna vozila. Hkrati se bodo izvedla pripravljana gradbena dela za namestitve

javne razsvetljave in preureditev prehoda za pešce v neposredni bližini jezera.

Občina Piran bo za izvedbo del v okviru prvega letošnjega sklopa na območju Fiese odštela 69.893 evrov brez DDV. Ob lanski investiciji v vrednosti okoli 330 tisoč evrov in načrtovanih jesenskih delih predstavlja naložba ključni del osvežene prometne infrastrukture na enem najbolj priljubljenih kopalnih koticov naše obale.

Dela vključujejo ureditev obstoječega gramoznega parkirišča, kjer bo dovolj prostora za 52 osebnih vozil, ter prostora ob pločniku s 25 mesti za motorna kolesa in 54 mesti za osebna vozila.

(B)OLJE ZA OKOLJE

Okolje Piran postavilo mrežo zbiralnic odpadnega jedilnega olja

Besedilo in foto: Javno podjetje Okolje Piran

Javno podjetje Okolje Piran je v začetku leta postavilo sedem uličnih zbirnih posod za odpadna jedilna olja, v katerih se je do marca nabralo 720 litrov tega nevarnega kuhinjskega odpadka. Do poletja načrtujejo namestitve še dveh, ene v Luciji in druge v Sv. Petru.

V piranski občini je bilo odpadna jedilna olja do nedavnega mogoče oddati le v zbirnem centru Dragonja ali na tedenskih akcijah zbiranja odpadnega olja, od januarja pa jih lahko občani odlijejo na sedmih ekoloških otokih, opremljenih z 200-litrskimi rumenimi posodami.

Pri osveščanju občanov o škodljivosti odpadnih jedilnih olj in spodbujanju pravilnega odlaganja bosta pomagali ambasadorki akcije (B)olje za okolje – to sta Tina Mrak in Veronika Macarol, olimpijski jadralki, ki že od leta 2017

aktivno sodelujeta pri kampanjah za ohranjanje čistosti Jadranskega morja.

LOKACIJE ZABOJNIKOV ZA ODPADNA JEDILNA OLJA:

Piran – Fornace,
Beli križ
Portorož – Kaštel
Lucija – Vojkova ulica
Lucija – pri športni dvorani
Sečovlje – Košta
Strunjan – pri gostilni Sosič

Z vzpostavitvijo sistematičnega zbiranja si v Javnem podjetju Okolje prizadevajo, da bi zmanjšali tveganje onesnaženja podtalnih voda, razbremenili delovanje čistilnih naprav in povečali količino zbranega olja.

Lani so ga od občank in občanov prevzeli 1960 litrov, letos pa so do marca iztočili že 720 litrov. Največ odpadnega olja je bilo na Belem križu (200 litrov), v posodi na Vojkovi ulici v Luciji (160 litrov) ter pri športni dvorani (150 litrov).

V ulične zbiralnike je dovoljeno odliti le odpadna jedilna rastlinska olja brez ostankov hrane, primesi vode, pomivalnih sredstev in drugih nečistoč.

PRIPRAVA LOKALNEGA NAČRTA HODLJIVOSTI

Načrtovanje hoji prijaznega okolja v občini Piran

Besedilo: IPoP – Inštitut za politike prostora, foto: Maja Simoneti

Občina Piran je začela marca sodelovati s programom Aktivno v šolo in zdravo mesto ter s pripravo lokalnega načrta hodljivosti (LNH). Proces dela in dokument sta namenjena izboljšanju pogojev za hojo in opozarjanju na koristi hoje za zdravje, skupnost in kakovost bivanja.

Izdelane so prve analize, ocenjena je udobnost in uporabnost peš poti s poudarkom na potrebah otrok, starejših in invalidnih oseb; zbrana so stališča lokalne fokusne skupine in podatki o željah in načinu hoje otrok v šolo. Iz podatkov izhaja, da so posebej mlajši otroci odvisni od prevoza staršev. Večina otrok s tem ni zadovoljna, želijo si več samostojnosti in aktivne mobilnosti, predvsem s kolesom.

Določeno je ožje območje obravnave v Luciji, ki vključuje OŠ Lucija, obe enoti vrtca Morje, Zdravstveni dom in TPC Lucija z avtobusno postajo. Na ugotovitvah iz tega prostora bodo oblikovana priporočila za izboljšanje pogojev za hojo v celotni občini.

Program Aktivno v šolo in zdravo mesto vodi IPoP – Inštitut za politike prostora. Program sofinancira Ministrstvo za zdravje RS in je del prizadevanj Dober tek, Slovenija za več gibanja in

bolj zdravo prehrano. Pri izvajanju programa sodelujeta CIPRA Slovenija in Zavod Dostop. Več o tem si lahko preberete na: www.aktivnovsolo.si, FB: @aktivnovsolo.

Občina Piran je v sodelovanju s programom Aktivno v šolo in zdravo mesto začela pripravo lokalnega načrta hodljivosti (LNH).

NOVI STORITVI V MESTNI KNJIŽNICI PIRAN

Še prijaznejši do uporabnikov

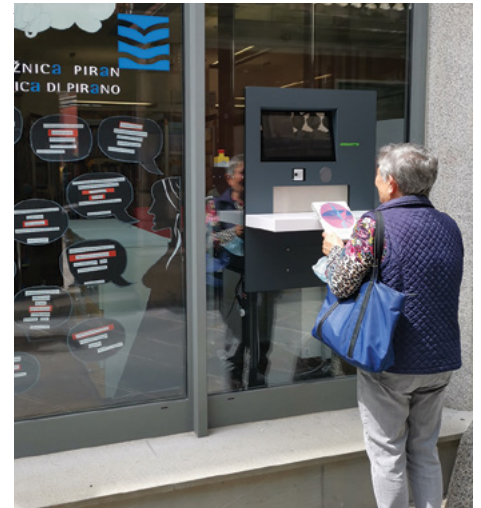
Besedilo: Martina Fakin, foto: Mestna knjižnica Piran

V Mestni knjižnici Piran tudi v času epidemije koronavirusa z novimi in inovativnimi pristopi širimo bralno kulturo in približujemo svoje storitve uporabnikom in uporabnicam. V mesecu maju uvajamo dve novosti: projekt *Knjiga na dom* in postavitve knjigomata pred enoto knjižnice v Piranu.

Knjiga na dom je nov projekt, zasnovan predvsem za ranljive skupine prebivalcev občine Piran, njegov cilj pa je uporabnikom olajšati pot do knjižnice in gradiva. Knjige bomo zaposleni knjižnice dostavljali z okolju prijaznim prevoznim sredstvom – električnim kolesom. Storitve bo namenjena predvsem invalidom, upokojencem in

ostalim, ki jim je pot do knjižnice otežena. Dostava knjig bo tako potekala na ekološko prijazen način po urbanih središčih občine. V knjižnici verjamemo, da bomo s projektom pripomogli k razvijanju bralne kulture ter zagotovili dostop do knjižnega gradiva predvsem ranljivim skupinam, ki ne morejo dostopati do knjižnice.

V Mestni knjižnici Piran pa se lahko pohvalimo tudi z novo pridobitvijo, saj pred enoto knjižnice v Piranu že stoji zunanji RFID knjigomat za vračilo izposojenih knjig. Knjigomat bo namenjen uporabnikom piranske enote, ki bodo knjige lahko vračali tudi zunaj obratovalnega časa knjižnice, saj bo avtomat na voljo 24 ur na dan, vseh 7 dni

Knjigomat pred enoto knjižnice v Piranu.

OGLAŠEVALSKA AKCIJA TURISTIČNE DESTINACIJE

Naprej v Portorož in Piran

Besedilo: Lea Šuligoj, foto: Katja Jemec

Fotografija ogasa Naprej v Piran.

Turistično združenje Portorož (TZP) načrtuje tudi letos večjo oglaševalsko akcijo – nadaljevanje lanske kampanje *Nazaj v Portorož in Piran*, ki je dosegla odlične rezultate. Oglaševanje z naslovom *Naprej v Portorož in Piran* bo potekalo predvidoma maja in junija, in sicer preko televizijskih oglasov, družbenih omrežij in s pomočjo vplivnežev, daljše časovno obdobje pa tudi preko spletnih oglasov. Ker si TZP želi, da bi bila destinacijska kampanja letos še odmevnejša, so k sodelovanju povabili tudi več lokalnih turističnih ponudnikov. Vsi ponudniki, ki izpolnjujejo pogoje in so pristopili k akciji, bodo prejeli znak *Destinacija priporoča*. Ta

bo gostom omogočala lažjo orientacijo po ponudbi in s tem izbiro zanimivih doživetij.

V piranski občini so julija in avgusta lani dosegli rezultate iz leta 2019, septembra pa so število prenočitev celo presegle za 30 %. Skoraj polovico prenočitev so ustvarili v hotelih, zelo spodbudni pa so rezultati v drugih vrstah nastanitve, kjer so v povprečju zabeležili za petino več prenočitev. Po nacionalnosti so močno prevladovali slovenski gostje, ki so poleti ustvarili dve tretjini vseh prenočitev. V primerjavi z letom prej je bilo domačih prenočitev kar 178 % več. Na letni ravni so v letu 2020 dosegli 70 % prenočitev iz rekordnega leta 2019.

MINILO 80 LET ODKAR ... GORELO JE MORJE

Sergej Mašera – junak in narodni heroj Besedilo: Nadja Terčon, foto: iz knjige *Gorelo je morje*, Nadja Terčon, 2017

Sergej Mašera (11. 5. 1912 – 17. 4. 1941) se je v slovensko in svetovno pomorsko zgodovino vpisal s svojim junaškim dejanjem, ki je dvigovalo moralo med vojaki, uživalo ugled doma in v tujini in ki je bilo – ker je bilo storjeno v skladu z najvišjo mednarodno vojaško etiko – razumljeno kot svetel primer junaštva in žrtvovanja. Mašera je 17. aprila 1941 po kapitulaciji jugoslovanske vojske skupaj s poročnikom bojne ladje Milanom Spasićem v Boki Kotorski miniral rušilec Zagreb in na njem izgubil svoje življenje.

Sergej Mašera se je rodil v Gorici, korenine Mašerovih pa so bile na Kobariškem. Maja 1915 se je družina sredi vojne vihre umaknila iz Gorice. Po opravljeni maturi v Ljubljani se je vpisal na Vojno pomorsko akademijo v Dubrovniku, kjer se je vse od njene ustanovitve leta 1923 izobraževal oficirski kader jugoslovanske vojne mornarice. Leta 1932 je diplomiral. Privlačilo ga je topništvo, zato se je specializiral v artilerijski stroki. Opravil je »famosni 3. artilerijski kurz« (topniški tečaj); ker »je znal več kot profesorji«, ga je zaključil že leta 1934. Po

usposabljanju so ga premestili v Artilerijski zavod v Lepetane, nato pa leta 1936 v Komando vojne mornarice v Zemun, kjer se je pripravljaval na izpit za višji čin poročnika bojne ladje.

Marca 1941 je začetek vojne dočakal na rušilcu Zagreb v Boki Kotorski. Štab jugoslovanske flote je 16. aprila pristal na brezpogojno kapitulacijo in ukazal posadkam, naj ladje, podmornice in hidroletala predajo prihajajočemu sovražniku. Posadka rušilca Zagreb je tako na ukaz kapitana Nikole Krizomalija v velikem neredu zapustila ladjo. Na njej sta ostala le poročnika bojne ladje, specialist artilerijske stroke Sergej Mašera in specialist torpedne stroke Milan Spasić. V skladu s privzgojeno vojaško doktrino Mašera kapitulacije jugoslovanske vojske in mornarice ni priznal. Po odhodu posadke sta oba častnika, ki sta ostala na krovu, strokovno minirala ladjo, jo detonirala in se skupaj z njo potopila.

Mašerovo in Spasićevo dejanje je odmevalo tako v zavezniških kot naci-fašističnih vojaških silah. Mašerovega trupla takrat

niso mogli izslediti. Zasluženi mir in pokoj je našel šele leta 1987. Pokop posmrtnih ostankov narodnega heroja Sergeja Mašera je z najvišjimi vojaškimi častmi potekal 17. aprila 1987 na ljubljanskih Žalah.

Sergej Mašera, poročnik bojne ladje.

RAZSTAVA FOTOGRAFIJ UBALDA TRNKOCZYJA POD BERNARDINSKIMI ARKADAMI

Na sprehodu s Tartinijem

Besedilo: Lea Šuligoj, foto: Dragan Klarica

Pod bernardinskimi oboki je na rojstni dan Giuseppeja Tartinija luč sveta ugledala razstava enajstih fotografij umetniškega fotografa Ubalda Trnkoczyja, velikega ljubitelja Pirana in prejemnika letošnjega Tartinijevega priznanja Občine Piran.

Razstava z naslovom *Na sprehodu s Tartinijem* predstavlja fotografije, povezane z najslavnejšim Pirančanom. Spremlja jih zanimivo besedilo v treh jezikih, ki ga je napisal novinar Boris Šuligoj. V spodnjem kotu vsake fotografije je QR-koda, ki obiskovalca in obiskovalko popelje do portoroškega turističnega portala, kjer lahko prisluhneta Tartinijevi glasbi in spoznata

širšo zgodbo z zgodovinskimi dejstvi, ki jo je sestavila Daniela Paliaga Janković.

Dragan Klarica, vodja projekta Tartini 250, je povedal: »Z razstavo *Na sprehodu s Tartinijem* zaokrožamo nabor dogodkov projekta, zaradi spleta okoliščin pa je razstava postala tudi nekakšen povezovalni element s prihajajočim letom, ko bomo praznovali 330-letnico rojstva Maestra narodov.«

Vse stroške postavitve razstave in organizacijsko podporo je prevzelo Turistično združenje Portorož, kot partnerja pa sta razstavo podprla tudi Javno podjetje Okolje Piran in Hoteli Bernardin.

Avtor fotografij Ubaldo Trnkoczyj.

NOVE PRIDOBITVE

Rižanski vodovod z novimi načrti in investicijami

Besedilo in foto: Rižanski vodovod Koper

Februarja je skupščina Rižanskega vodovoda Koper sprejela poslovni načrt družbe za letošnje leto. S sredstvi, ki jih v proračunih zagotavljajo občine ustanoviteljice, načrtuje podjetje ob tekočem poslovanju in novih izzivih več naložb v obnovitvena dela in investicije skupnega pomena. Skladno s sklepom Sveta ustanoviteljic ostajajo cene vodarine in omrežnine za občanke in občane zaenkrat nespremenjene.

Rižanski vodovod Koper bo tudi v letu 2021 aktivno, vestno in odgovorno sodeloval pri reševanju perečega problema zanesljive oskrbe slovenske Istre s pitno vodo – predvsem pri iskanju, določitvi in izgradnji dodatnega vodnega vira, kar je v osnovi naloga in dolžnost države. Pri tem bodo sodelovale vse službe, na voljo pa bo tudi vsa razpoložljiva dokumentacija s študijami in projekti, ki so bili v tem dolgem obdobju že izdelani.

V letu 2021 bo tako zaključena celovita prenova, ki predvideva zamenjavo vseh desetih blokov ultrafiltracije v vodarni Rižana v Cepkih, in zagnana že tretja generacija tega sistema. Načrtovana je nadaljnja dograditev elektroenergetskih naprav, vgrajevanje in posodobitev strojnih elementov in naprav ter nadaljnja posodobitev daljinskega, centralnega nadzora in upravljanja sistema oskrbe. Med ključnimi novostmi sta predvidena oblikovanje merilnih con (tako imenovanih DMA-con) in vgradnja merilnikov pretokov, priključenih v sistem daljinskega nadzora. Pospešeno odkrivanje skritih puščanj bo pomembno prispevalo k zmanjševanju vodnih izgub. V letu 2021 so načrtovane še dograditve in obnovitve drugih objektov skupnega pomena, predvsem vodohranov, in obnova več raztežilnikov po celotnem sistemu.

Po izlitju kerozina v železniški nesreči je RVK leta 2020 vgradil in validiral nov sistem

vzorčenja surove vode na mineralna olja. V letu 2021 pričakujejo odločbo Inšpektorata za zdravje, na podlagi katere bo fizično dnevno vzorčenje nadomestil merilnik Multisensor 1200. Ta se je izkazal kot zelo učinkovita alternativa, saj v vsakem trenutku omogoča zaznavanje morebitnih anomalij vode na izviri in daljinsko posredovanje podatkov.

Številne investicije v zaledju občine

Med obnovitvenimi in razširitvenimi investicijami je v poslovnem načrtu za leto 2021 predvideno dokončanje del na vodovodnem omrežju; vodovodni priključki bodo na teh območjih zagotovili oskrbo z vodo iz javnega vodovodnega sistema.

Velika pozornost je namenjena obnovi vodovodnega omrežja, ki je ponekod staro že 85 let. Z vzdrževanjem se zmanjšujejo vodne izgube in potreba ponenehnem prekopavanju terena zaradi puščanj vode. Večje obnove se bodo izvajale na področju Seče, Vinjol, Nove vasi in Portoroža ter v sklopu urejanja ostale komunalne infrastrukture.

Novi nadzorni center v Cepkih.

Nadgradnja v smeri sončnih elektrarn

Lani so v Rižanskem vodovodu Koper postavili prvo sončno elektrarno, za leto 2021 pa načrtujejo postavitev kar treh takih naprav. S tem bo družba samooskrbno zagotovila okrog 10 % električne energije, ki jo letno potrebuje za obratovanje svojega sistema za čiščenje in prečrpavanje pitne vode. Trendu zagotavljanja energetske samooskrbe bodo v Rižanskem vodovodu sledili tudi v prihodnje: v ta namen bodo letos prenovili streho upravne stavbe in s tem pridobili primerno dodatno lokacijo

za namestitev nove sončne elektrarne v prihodnjih letih.

Sončna elektrarna Semečela 3.

Redna skrb za okolje

Pri zasledovanju ciljev s področja odgovornega ravnanja z okoljem, zmanjševanja ogljičnega odtisa, uporabe obnovljivih virov in učinkovitega izkoristka energije načrtujejo v letu 2021 zamenjavo zastarelih naprav na kurilno olje in klimatskih naprav za hlajenje in ogrevanje upravne stavbe. Nadomestili jih bodo z energetske učinkovitejšim in okolju prijaznejšim sistemom toplotne črpalke zrak-voda. Med predvidenimi naložbami v letu 2021 je tudi obnova transformatorske postaje na vodarni Rižana v Cepkih, ki je ključnega pomena za čiščenje, obdelavo in distribucijo pitne vode v sistem. V tem letu se bo nadaljevala tudi zamenjava dotrajanih vozil z vozili na hibridni pogon, ki se je sicer začela že lani.

V Rižanskem vodovodu Koper bodo tudi v letu 2021 spodbujali uporabnike in ostale deležnike k povečevanju deleža brezpapirnega poslovanja. Nadaljevali bodo s promocijo e-računov, ki uporabnike spodbujajo k prejemanju računa v elektronski obliki in posledičnemu nižanju stroškov poštnine. Vlogo z navodili za prehod na brezpapirno poslovanje lahko uporabniki in uporabnice dobijo na spletni strani podjetja www.rvk.si.

MLADI RAZISKOVALEC IZ PIRANA ŽANJE
MEDNARODNE ZNANSTVENE USPEHE**Pirančan Luka Irenej Pečan nagrajen na
mednarodnem tekmovanju mladih
raziskovalcev in inovatorjev v Moskvi**

Besedilo in foto: Marko Jeran

Luka Irenej Pečan je prejel tretjo nagrado za kemijsko in mikrobiološko raziskovanje industrijske konoplje.

V mednarodni konkurenci projektov in inovacij je Luka Irenej Pečan prejel tretjo nagrado za kemijsko in mikrobiološko raziskovanje industrijske konoplje. Raziskovalno delo je začel opravljati poleg običajnih šolskih obveznosti pred tremi leti, in sicer pod mentorstvom Marka Jerana z Zdravstvene fakultete in Fakultete za elektrotehniko Univerze v Ljubljani, ki je v Moskvi tudi vodil slovensko delegacijo, ter somentorstvom Romana Štuklja in Karmen Godič Torkar z Zdravstvene fakultete. Delegacija se je 30. mednarodnega srečanja *Step into the future* udeležila na povabilo moskovske tehnične univerze Bauman in ruskega mladinskega inženirskega društva. Vplivno znanstveno gibanje, ki vključuje več kot 150.000 mladih, je na letošnjem tekmovanju gostilo raziskovalce in inovatorje s celega sveta.

“Luka je izjemen talent, ocenjevalci so bili nad njegovo strokovnostjo nadvse navdušeni, saj je s svojim znanjem in velikim entuziazmom začel izjemno debato. Pokazal je, da je kos višjim ciljem, kot jih premore najstnik v njegovih letih,” je dodal Jeran.

Čestitkam se pridružuje tudi Občina Piran!

Laboratorijski pripomočki mladega raziskovalca.

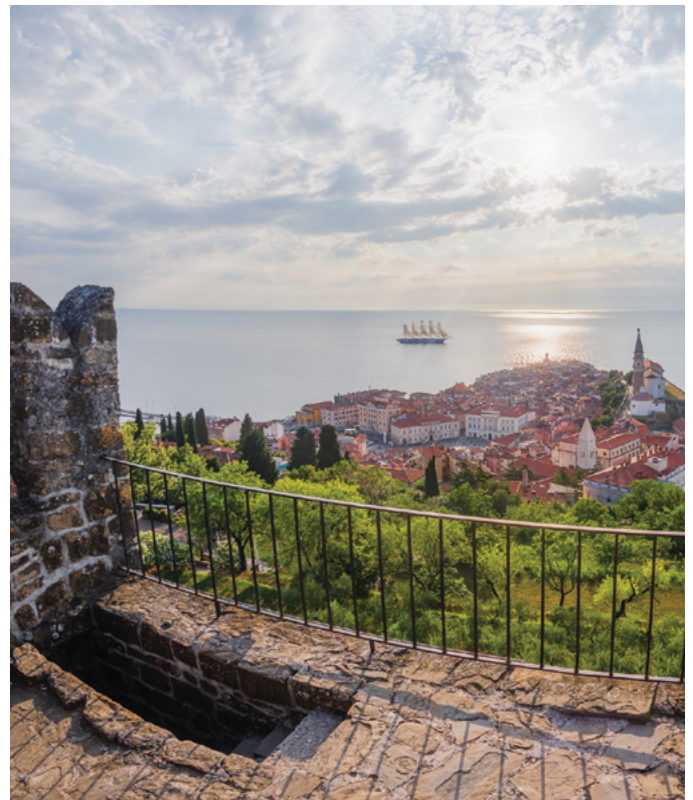
21. FEBRUAR, MEDNARODNI
DAN TURISTIČNIH VODNIKOV**Odkrivanje Istre z video
razglednicami**

Besedilo: Lea Šuligoj, foto: Jaka Ivančič

21. februarja so na destinaciji Portorož & Piran obeležili mednarodni dan turističnih vodnikov z videorazglednicami *Odkrijte zgodbe, ki jih skriva naša Istra*. Lani je Turistično združenje Portorož v sodelovanju s podjetjem Euro Nobile, Nevija Božič, s. p., prvič organiziralo brezplačna vodenja ob mednarodnem dnevu turističnih vodnikov. Odziv je bil odličan, zato so se odločili, da akcijo letos ponovijo. Glavni cilj je promocija istrske dediščine, prav tako pa tudi promocija lokalnih turističnih vodnikov, ki so v kriznih časih koronavirusa utrpeli hudo škodo.

Zaradi posebnih razmer so letos vodniki pripravili kratke, polminutne video posnetke, ki so gledalce popeljali po poteh slovenske Istre in s tem vzbudili interes za odkrivanje novih doživetij. Posnetke so ob mednarodnem dnevu turističnih vodnikov predvajali na družbenih omrežjih Portorož & Piran ter Love Istria, objavljeni pa so tudi na YouTube kanalu Portorož & Piran.

Strokovni tečaj za lokalne turistične vodnike bo letos potekal septembra. Podroben program tečaja bo objavljen na portalu www.portoroz.si.

Piran z obzidja.

V STRUNJANU POLOŽILI VENCE OB 100. OBLETNICI PRVIH ŽRTEV FAŠIZMA

Predsednik Pahor: »To so pomembne zgodovinske lekcije za sedanost in prihodnost, ki jih ne smemo pozabiti«

Besedilo in foto: Občina Piran

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je položil venec v spomin na prve otroške žrtve.

V spomin na tragični dogodek izpred 100 let, ko so 19. 3. 1921 strunjanski otroci postali prve žrtve fašističnega nasilja v Evropi, so se organizatorji v ožjem krogu poklonili žrtvam ob prisotnosti predsednika Republike Slovenije.

Slovesnost, ki vsako leto tradicionalno privabi obiskovalce iz vse Slovenije in sosednjih držav, Italije in Hrvaške, je letos potekala brez kulturnega in osrednjega programa. Strunjanskim žrtvam so se s polaganjem vencev in kratkimi govori priklonili predsednik Republike Slovenije, župan Občine Piran in predsednik Združenja borcev za vrednote NOB.

Jubilejnega spominskega polaganja vencev se je na povabilo župana Zadkovića udeležil predsednik Republike Slovenije Borut Pahor, ki je v kratkem nagovoru povedal: »To so pomembne zgodovinske lekcije za sedanost in prihodnost, ki jih ne smemo pozabiti. V tem smislu so bila v zadnjem času storjena pomembna simbolna in stvarna dejanja, tudi na najvišji državni ravni, med obema narodoma – italijanskim in slovenskim – na obeh straneh meje, v stremljenju po

medsebojnem spoštovanju, sodelovanju in iskrenem prijateljstvu ter trajnem miru v evropskem duhu.«

Župan Občine Piran se je predsedniku Pahorju najlepše zahvalil za obisk in dodal: »Z navzočnostjo na spominski slovesnosti

opozarjamo, da si vnovičnega preporeda negativnih čustev supremacije, sovraštva, arogance in vzvišene pokvarjenosti ne želimo. Današnja slovesnost je posvečena spominu na nedolžne otroke, na strunjanske žrtve, in je namenjena vsem, ki verjamemo, da je mir lahko trajen in da ga lahko dosežemo z dialogom.«

Predsednik Združenja borcev za vrednote NOB, Bojan Česnik, je v svojem pozdravu povedal: »Imeni Renato Brajko in Domenico Bartole sta s krvjo vklesani v ta spomenik, ki se dviga v nebo in mora ostati tu, na tem mestu, za vse večne čase, da se bodo vsi, ki obišejo ta prelepi slovenski obmorski kraj, spominjali, da sta tukaj zaradi skrajnih ideologij fašizma in pozneje tudi nacizma veliko prezgodaj usahnili mladi človeški življenji.«

Venec je položila tudi vodja območne enote TIGR za slovensko Istro, Jadranka Šturm Kocjan. Dogodek sta dvojezično povezovala Minka Lavrič, učenka Osnovne šole Cirila Kosmača Piran, in Gabriel Knuplež, učenec Osnovne šole Vincenzo e Diego de Castro Piran.

Spominska slovesnost v Strunjanu je zaradi veljavnih omejitev potekala v ožjem krogu.

PIHALNI ORKESTER PIRAN PRAZNUJE 170 LET DELOVANJA

Kako se je začela zgodba Pihalnega orkestra Piran in zakaj je orkester obstal do danes?

Besedilo in foto: Pihalni orkester Piran

Grb Pihalnega orkestra Piran

Začetki Pihalnega orkestra Piran segajo v leto 1851, ko je tukajšnji odvetnik Giuseppe Ventrella ustanovil »Coro, orchestra e banda con fanfara«. Ventrella je bil poklicni glasbenik in je sistematično vzgajal glasbeni naraščaj. Njegovi učenci so morali uspešno opraviti šestmesečni tečaj iz glasbene teorije in solfeggia, šele nato so dobili v roke glasbila. Leta 1905 je orkester prevzel Luigi Caracci, ki je zasedbo dvignil na še danes spoštovanja vredno raven. S svojim uspešnim delom si je zagotovil denarno podporo zavoda »Consortio marittimo«, najvplivnejše organizacije v Piranu. Kupil je nova glasbila in uniforme za godbenike, repertoar pa je obogatil z zahtevnejšo operno glasbo. Po prvi svetovni vojni, leta 1918, je orkester ponovno zaživel, tokrat pod vodstvom Giorgia Pitacca, sicer piranskega zlatarja, ki je bil avstrijski regimentni godbenik.

Največji razcvet je orkester doživel z ustanovitvijo Mestne godbe, ki jo je vodil Luigi Bevilacqua iz Parme. Kader oziroma naraščaj za orkester si je zagotavljal tako, da je mojstre obrtnike v Piranu nagovoril, naj ne sprejemajo v uk vajencev, ki se ne učijo kakega glasbila in se s tem pripravljajo za vstop v godbo.

Po drugi svetovni vojni in s priključitvijo Cone B k Jugoslaviji leta 1954 se je pri prebivalcih Pirana kmalu pojavila potreba po obuditvi pihalnega orkestra. Tako je istega leta približno dvajset godbenikov – Slovencev, Hrvatov in Italijanov – pod vodstvom prof. Justa Boleta začelo s prvimi vajami in nastopi. Od leta 1957 so orkester nato vodili Ferdinand

Poznič, Stane Luznar in Tomislav Zidar. Leta 1963 je napočilo docela novo obdobje v življenju in delovanju Pihalnega orkestra Piran: mlad kapelnik Leander Pegan je začel poučevati nove godbenike in poskrbel za rast pihalnega orkestra. Število godbenikov se je v tem času dvignilo na trideset. Kapelnik Pegan se je takoj lotil iskanja pomočnika za delo z orkestrom in ga našel v mladem trobentaču Umberto Radojkoviću, ki je vestno opravljal delo arhivarja, blagajnika, predsednika in namestnika kapelnika, hkrati pa izredno študiral na srednji glasbeni šoli v Pulju. Po opravljenem zaključnem izpitu se je tudi zaposlil na piranski glasbeni šoli, kjer s svojim razredom posredno skrbel za vključevanje mladih trobentačev in hornistov v pihalni orkester. Med letoma 1979 in 1981 je orkester vodil prof. Mihael Gunzek.

Dolgo in bogato godbeniško tradicijo danes s ponosom nadaljujemo v Mladinskem pihalnem orkestru Piran, ki je nastal leta 1981 na temeljih prejšnje zasedbe. Prenovljeni orkester, sestavljen pretežno iz učencev piranske glasbene šole, je prvih dvanajst let vodil dirigent Umberto Radojkovič, priznan profesor trobil na piranski glasbeni šoli. V sezoni 1992/93 je taktirko predal Benjaminu Makovcu, ki je orkester vodil vse do leta

2009, ko je njegovo mesto prevzel današnji dirigent Iztok Babnik.

Leta 2017 se je zasedba preimenovala v kulturno društvo Pihalni orkester Piran. Orkester več let prireja tradicionalne letne majske koncerte v Avditoriju. Med stalnimi izzivi so nedvomno pomlajanje zasedbe, približevanje glasbe mlajšim generacijam, doseganje novih uspehov na nastopih, tekmovanjih in koncertih ter seveda vsakoletno razvajanje občinstva na novoletnem in letnem koncertu. Dejavnost postaja tako vse bolj odvisna od angažiranosti učiteljev na glasbenih šolah in njihovih prizadevanj, da svoje učence navdušijo in usposobijo za igranje v orkestru. Skrb za razvoj in obstoj zasedbe pa mora deliti tudi širša skupnost, ne le posamezniki, kot so dirigent, predsednik in nekaj zanesenjakov. Odločevalci danes ne morejo mimo dejstva, da se orkester čedalje bolj intenzivno vključuje v glasbeno življenje in turizem v naši občini. Tudi kulturna skupnost bo morala še naprej pomagati pri organizacijskem delu in financiranju pihalne zasedbe, saj nam ustno izročilo, zapisi in notni arhiv jasno pričajo, da smo bogati dediči 170-letne tradicije piranskega orkestra.

Člani pihalnega orkestra ob kipu nadangela Mihaela.

ZDRUŽENJU PARTIZANSKIH POMORŠČAKOV SLOVENIJE SREBRNA PLAKETA

430. mornariški divizion Slovenske vojske podelil plakete za civilno-vojaško sodelovanje

Besedilo in foto: Tamara Medved Obreza

V začetku leta je bil v vojašnici Slovenski pomorščaki Ankanan delovni postroj pripadnikov 430. mornariškega divizion ob 28-letnici pomorstva in pomorske enote Slovenske vojske. Obletnica je spomin na leto 1993, ko se je v portoroški marini prvič po osamosvojitvi Slovenije predstavila mornariška enota in ko so začeli usposabljati prve mornariške nabornike na služenju vojaškega roka (mornarje potapljače).

Ob letošnji slovesnosti so bili vojaki povišani v čin, podeljena so bila priznanja pripadnikom, ki so prispevali k razvoju in delovanju mornariške enote, ter priznanja poveljnika sil, brigadirja Mihe Škrbinca. Za podporo in odlično civilno-vojaško

sodelovanje so priznanja prejeli Luka Koper, d. d., Občina Ankanan in Zveza partizanskih pomorščakov Slovenije.

Zveza sodeluje s 430. MOD že vrsto let – začetki sodelovanja segajo v ustanovitveno leto 1993. Člani zveze posvečajo posebno skrb negovanju spomina na Mornariški odred Koper in partizanske pomorščake, pri čemer tvorno in prijateljsko sodelujejo z mornariško enoto Slovenske vojske. Domicil Zveze partizanskih pomorščakov Slovenije je že od leta 1967 v Piranu. Združenje, katerega predsednik je Kap. Giorgio Ribarič, deluje pod okriljem piranskega Združenja borcev za vrednote NOB.

Namestnik poveljnika, kapitan fregate Andrej Pečar je podelil bronasto plaketo 430. Mornariškega divizionu Predsedniku zveze Partizanskih pomorščakov Slovenije, kapitanu Giorgiu Ribariču.

PORTOROŠKI ZBOR

Stike ohranjamo virtualno

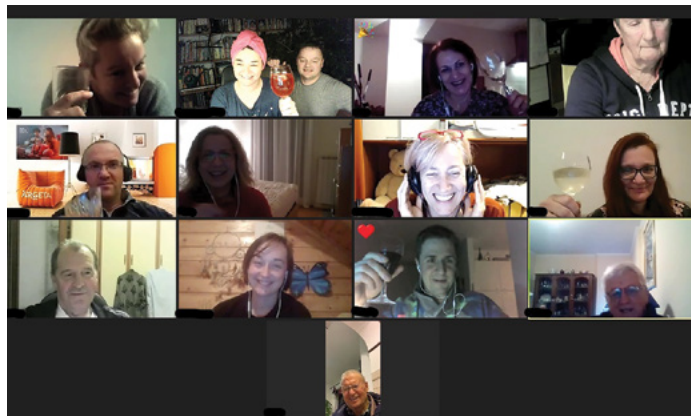
Besedilo: Irena Pahor, foto: Društvo Portoroški zbor

Nihče si ni upal pomisliti, kaj šele verjeti, da bomo kar eno leto brez petja, brez druženja, skupnega ustvarjanja in preživljanja prostega časa. In to še kar traja. Epidemija je globoko zarezala v kulturo in umetniško udejstvovanje ter zadala boleče ustvarjalne rane tudi našemu zboru.

Pogrešamo petje, redna torkova druženja in svoje zveste poslušalce in poslušalke. Toda mi se ne damo! Ni nam dano, da bi se sestajali v živo, zato pa se srečujemo virtualno, na platformi Zoom, kjer se

Tako smo se nekoč družili.

Zoom srečanja danes.

vsaj naklepetamo in nasmejemo, si izmenjamo novice, obujamo spomine in snujemo nove projekte.

Virtualno so zborovske vaje praktično neizvedljive, zato smo to namero zelo hitro opustili. Celoletna pevska neaktivnost bo nedvomno pustila sled pri našem ustvarjanju. Ali znamo še peti, ali bomo še uglašeni? In besedila – ali se jih še spomnimo? Veliko vprašanj se poraja. Ja, morda smo zakrneli, vendar bo z dobro voljo in vajo nedvomno vseh težav hitro konec.

Neizmerno se veselimo dneva, ko bomo ponovno skupaj v svoji pevski sobi, v Domu družbenih dejavnosti na Belem križu, ko bomo lahko skupaj zapeli ali celo nastopili z ostalimi zbori ter vas povabili na kakšen koncert.

HUMANITARNA AKCIJA

Pomoč drugim ne pozna meja

Besedilo in foto: PGD Sečovlje

Hvala vsem, ki ste kakorkoli pripomogli, da smo v soboto, 16. januarja 2021, v sodelovanju z DVD Buje in PGD Piran, PGD Nova vas nad Dragonjo, PGD Gradin, PIGD Luka Koper, DVD Žminj, DVD Novigrad in s podporo regionalnega studia RTV Slovenija, TV Koper, v konvoju odpeljali okoli 20 ton humanitarne pomoči žrtvam potresa v Petrinji in neposredni bližini.

V Glini, Majski poljani, Petrinji in Sisku smo bili priča pretresljivim posledicam več zaporednih potresnih sunkov. Center Petrinje je bil zaradi varnosti izpraznjen in zaprt. Prizori so bili srce parajoči in so vzbujali strah in negotovost.

Zahvala gre JVP grada Petrinja, ki nas je kljub izrednim razmeram lepo sprejel in omogočil varen ogled zaprtega območja.

Večino humanitarne pomoči smo predali včasno skladišče še nedokončane cerkve, nekaj pa smo je pustili osebam, za katere smo bili vnaprej seznanjeni, da jo nujno potrebujejo. Hvaležnost ljudi, ki so nas sprejeli z odprtimi rokami, je neopisljiva. Opustošenje, praznina in žalost, na drugi strani pa iskrica upanja v očeh tistih, ki smo jih obiskali, so v vseh nas pustili močno čustveno sled. To so trenutki, ki štejejo; to je naše vodilo in dokaz, da smo skupaj opravili dobro in plemenito delo. Z gasilskim pozdravom "Na pomoč!"

Prvi vtis ob prihodu v Petrinjo.

TABORNIKI NIKOLI NE POČIVAJO

V taborniškem Rodu Sergeja Mašere Piran so bili aktivni vse šolsko leto

Besedilo in foto: RSM Piran

Taborniki Rodu Sergeja Mašere Piran so tudi letos organizirali in izvedli vrsto zanimivih in poučnih taborniških dejavnosti, seveda ob upoštevanju vseh priporočil stroke za preprečevanje širjenja koronavirusa.

Ob dnevu odprtih vrat so se srečali z novimi taborniki in se igrali različne igre, kmalu po začetku šolskega leta pa so taborniške sestanke preselili na splet. Udeležili so se tradicionalne dobrodelne akcije *Božiček za en dan*, pri kateri so obdarili otroke iz socialno ogroženih družin

ter jim polepšali praznike. S peko piškotov je piranski vod posladkal tudi brezdomce iz centra Kažun. V mesecu februarju so taborniki organizirali fotoorientacijo in se razgibali na svežem zraku, najmlajši taborniki pa so bili zelo ustvarjalni in so izdelali številne zanimive taborniške izdelke. Med zimskimi počitnicami so Veveričke in Kokice raziskovale Piran – odpravile so se na lov za zakladom, ki so ga pripravili starejši taborniki. Taborniki in tabornice so se preizkusili tudi v znanju Morsejeve abecede

in orientacije, na koncu pa so vsi nadobudneži prišli do zasluženega zaklada. Skrbno pripravljene naloge so jih izjemno zabavale, ob tem pa

so se tudi naučili veliko novega in poučnega.

Čeprav letos pogoji niso idealni, tabornikov nič ne more ustaviti.

Veveričke in Kokice so raziskovale ter iskale zaklad po ulicah Pirana.

NAJBOLJ ŽLAHTEN FESTIVAL ZABAVNE GLASBE

Melodije morja in sonca nas spremljajo že 43 let

Besedilo: Avditorij Portorož, foto: FPA, Vojko Rotar in Jadran Rusjan

Avditorij Portorož-Portorose je slovenski javnosti najbolj znan po festivalu *Melodije morja in sonca*, nacionalnem festivalu zabavne glasbe, katerega začetki segajo v leto 1978. Po vzoru splitskega in drugih obmorskih festivalov po takratni Jugoslaviji in v svetu so prvi festival priredili na Tartinijevem trgu v Piranu, v okviru piranskih miniaturnih priredil pri KUD-u Karol Pahor.

Zmaga na festivalu MMS je Aniko »izstrelila« med naše najboljše vokalistke in interpretinje.

Prizorišča festivala: Tartinijev trg Piran – Avditorij Portorož – Titov trg Koper in nazaj v Portorož

Po zmagi Moni Kovačič s skladbo *Nasmeh poletnih dni*, pod katero sta se podpisala Milan Ferlež in Elza Budau, se je festival preselil v Avditorij; tretja izvedba je bila ponovno v Piranu, četrta nato spet v Avditoriju. V letih 1993–1995 so festival pod umetniškim vodstvom Zlatija Kluna organizirali na Titovem trgu v Kopru. Leta 1996 ga je Pavle Plahutnik vrnil v Avditorij in prav iz tega leta imamo skladbo, ki še danes velja za enega najlepših glasbenih poklonov mestu Piran: občinstvo je najbolj prepričala domačinka Anika Horvat s pesmijo *Lahko noč, Piran* (avtorjev Marina Legoviča in Draga Misleja). Zadnjič so *Melodije morja in sonca* v Piranu zazvenele leta 1998, saj so v Avditoriju potekala obnovitvena dela (kot pišejo časopisi, je bilo to na višku turistične sezone še eno gradbišče več v Portorožu); takrat so zmagali Kingstoni s pesmijo *Cela ulica nori* (Zvone Tomac, Dare Kaurič, Zvone Tomac).

Glasbeni užitek je bil zagotovo največji, ko je nastopajoče v živo spremljal festivalski orkester

20-članski festivalski orkester je sestavil in prve štiri leta vodil Berti Rodošek, nato sta dirigentsko in producentsko delo prevzela Tadej Hruševar in Mojmir Sepe. Ko se je poleg znanih imen slovenske zabavne glasbe med tekmovalci povečalo število debitantov, so orkester ukinili (1985). Živo glasbeno spremljavo – festivalski bend – smo ponovno obudili leta 2014; vodi ga Tomi Purič.

Nagrade strokovne žirije

Poleg glavne, velike nagrade MMS, se tekmovalci potegujejo še za nagrade strokovne žirije za besedilo, glasbo, izvedbo ter nagrado za obetavnega izvajalca oz. avtorja. To so prvič podelili 20-članskemu festivalskemu orkestru pod vodstvom Bertija Rodoška, sledili so Čudežna polja, skupina Joker, skupina Big Ben, Roberto, Čuki, pozneje še Alex Volasko, Eva Boto, Matija Jahn, Aleksander Novak, Tonja Senčar, Klemen Orter, Ina Shai, Proteus in 2B (Gašper in Primož Mihelič). Leta 2013 smo strokovno nagrado za najbolj obetavnega avtorja/izvajalca poimenovali po Danilu Kocjančiču, ki je prispeval glasbo za kar šest zmagovalnih pesmi *Melodij morja in sonca*: *Dobrodošli* in *Ta moška* za skupino Prizma, *Portorož 1905* za Bazarje, *Dober dan*, *Amerika* in *Črta* za Slavka Ivančiča.

Močan pečat so festivalu dali voditelji

Festival, ki ga je včasih sestavljalo več večerov in/ali kategorij, so vodile Miša Molk, Neva Zajc, Bruna Alessio, Tajda Lekše, Lorella Flego, Ivana Šundov, Benarda Žarn, Lucija Gubenšek, Rebeka Dremelj ter moški Dario Diviacchi, Luciano Minghetti, Mišo Zaletel, Stojan Auer, Mario Galunič, Peter Poles, Patrik Greblo, Boštjan Romih, Robert Roškar, Jernej Kuntner; iz gledališkega sveta sta sodelovala Boris Kobal in Sergej Verč, pa Nataša Tič Ralijan ...

Najbolj priljubljeni voditeljski par *Melodij morja in sonca*: Lorella Flego in Mario Galunič bosta tudi letos vodila MMS.

Tuji glasbeni gostje so pomemben del festivalskega šova

Na festivalu so v spremljevalnem programu gostovali vrhunski tuji glasbeniki, od italijanskih umetnikov do ustvarjalcev iz republik bivše skupne države Jugoslavije: Ricchi e Poveri, Toto Cotugno, Pupo, Gigi Sabani, Paola e Chiara, zvezdnice iz priljubljene tv oddaje *Non è la RAI*, pa Josipa Lisac, Tereza Kesovija, Mirko in (nekaj let pozneje) njegov sin Toni Cetinski, Mišo

Kovač, Dino Dvornik, Boris Novkovič, Toše Proeski, Severina idr.

Lastnik blagovne znamke festival Melodije morja in sonca je Občina Piran, Avditorij Portorož-Portorose je njen upravljavec oz. organizator, soorganizator festivala pa je vsa leta RTV Slovenija (z izjemo obdobja 2004–2007, ko je to vlogo prevzela Net TV). Javna televizija, ki zagotavlja neposredni prenos na televizijskem prvem programu in predvajanje preko radijskih programov ter v multimedijem centru, pomembno podpira domačo zabavno-glasbeno ustvarjalnost.

Ker gre za največji zabavni glasbeni festival pri nas, ki je vedno sredi poletja, se v tednu festivala v Portorožu družijo glasbeniki in glasbeni ustvarjalci, na dan prireditve pa se jim pridružijo še obiskovalci v Amfiteatru, novinarji, predstavniki gospodarstva in politike, ki si festival ogledajo v živo. V neposrednem televizijskem prenosu spremljajo festival še tisoči, ki tako kot občinstvo v Amfiteatru sodelujejo pri glasovanju za svojega favorita ali favoritko.

Razprodan amfiteater v pričakovanju večera MMS 2015.

In kako bo letos, tik pred 40. izvedbo festivala?

Polni optimizma, a zavedajoč se omejitve, ki jih prinaša epidemija covid-19, so se za izvedbo festivala organizatorji odločili prav z namenom, da podprejo celotno branžo kulturnih prireditev in same glasbenike. Če bodo pogoji NIJZ podobni lanskim (poleti so v Avditoriju Portorož lahko sprejeli do 500 obiskovalcev), bodo v Amfiteatru predvideli isto število obiskovalcev in festival izpeljali kot vsa leta doslej – z občinstvom, nastopi v živo in neposrednim televizijskim prenosom na TV Slovenija.

Organizatorji so prejeli 74 skladb, ki jih je ocenjevala strokovna komisija za izbor v sestavi Eva Cimbola, Simona Brglez, Slavko Ivančič, Andrea F, Alesh Maatko, Mojca Menart in Aleksander Radič. Prvi krog preverjanja je potekal na daljavo, preko računalniškega programa, razvitega posebej za letošnji festival. V drugem krogu, ki je potekal v živo, in s pomočjo novega programa za glasovanje (MMS je prvi festival v Sloveniji, ki ima tovrsten program za ocenjevanje skladb) so člani komisije poslušali 44 skladb, med njimi pa so izbrali oz. potrdili 12 tekmovalnih ter 2 rezervni skladbi.

Zmagovalci MMS 2019: Kvartopirci, Tinkara Kovac in zB.

V soboto, 10. julija, se bodo za Veliko nagrado MMS in nagrade strokovne žirije (nagrada Danila Kocjančiča za obetavnega izvajalca oz. avtorja ter nagrade za najboljše besedilo, najboljšo glasbo in najboljšo izvedbo) potegovali:

Tri tekmovalke – **Eva Boto** (Kdo ti bo dušo dal), **Tatjana Mihelj** (Ples v dežju), **Saša Lešnjek** (Kaj bi svet brez upanja);
štirje tekmovalci – **Boštjan Pertinač** (Plima), **Tomaž Hostnik** (Ti sploh ne veš), **Sebastian** (Ne spim!) in **Franco Ceroici v sodelovanju s Teom Collorijem** (Kjer se cesta konča);
dva dueta – **Samuel Lucas in Maja Založnik** (Kdo smo?) ter **Gal Gjurin in Manca Fekonja** (In še zadnja zvezda vzide);
trojica skupin – **Platana** (V globino srca), **Gedore** (Ona), **Rok Ferengja in Erosi** (Mlada luna).

Če bi prišlo do diskvalifikacije ali odpovedi ene oz. dveh skladb, sta kot rezervi izbrana še Etienne (Galeb) in Saša Jovičič (Morje sred noči).

Med avtorji izbranih skladb so prisotna priljubljena in priznana imena domače glasbene scene.

Vrstni red nastopa bo določen glede na dinamiko skladb, število nastopajočih in uporabljene instrumente ter bo znan na novinarski konferenci prvi teden v juniju. Vljudno vabljeni.

Poklon Danilu Kocjančiču: Slavko Ivančič, Ladi Mljač in Zdenko Cotič - Coto.

NAPOVEDNIK PRIREDITEV V OBČINI PIRAN JUNIJ-SEPTEMBER 2021

CALENDARIO DEGLI EVENTI NEL COMUNE DI PIRANO GIUGNO-SETTEMBRE 2021

JUNIJ / GIUGNO

1. 6.- 30. 6.

Razstava slik Safeta Zeca: Exodus in Objemi

Piranske cerkve, nekdanje skladišče soli Monfort Portorož, Gledališče Tartini in Hiša Tartini Piran

Safet Zec, mostra dipinti: Abbracci ed Exodus

Chiese di Pirano, Ex magazzino del sale Monfort Portorose, Teatro Tartini Pirano, Casa Tartini Pirano.

Org.: Obalne galerije Piran, TA Maona Piran, Društvo Prijatelji zakladov sv. Jurija Piran, Občina Piran, Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini Piran, Župnija Piran, Avditorij Portorož - Portorose, Turistično združenje Portorož

18. 6.

Mladi Val Festival

Park Sonce, Lucija

Mladi Val Festival

Parco del sole, Lucia

Org.: ZKD Piran, Mediadom Pvrhani, OIJSKD Piran

13. 6.

Pod Tartinijevim lokom

Tartinijev trg

Sotto l'arco di Tartini

Piazza Tartini

Org.: OIJSKD Piran, Občina Piran in ZKD Piran

19. 6.

Poletna muzejska noč

Slovenska Istra

Notte dei musei

Istria slovena

Org.: več muzejev / vari musei

20. 6.

Od vinarja do oljkarja

Slovenska Istra

Dal viticoltore all'olivicoltore

Istria Slovena

Org.: Društvo vinogradnikov slovenske Istre

24. 6. (26. 6. ponovitev predstave)

Proslava ob dnevu državnosti – Krst pri Savici

Amfiteater Avditorija Portorož

Celebrazione della Giornata della statualità della Slovenia – Battesimo presso la Savica

Anfiteatro dell'Auditorio di Portorose

Org.: Avditorij Portorož - Portorose, Občina Piran

25.-27. 6.

Avenija okusov

Portorož

Viale dei sapori

Portorose

Org.: Turistično združenje Portorož

26.-27. 6.

Šupeter pu domaće

Sv. Peter

Org.: Krajevna skupnost Sv. Peter, Turistično združenje Portorož

28. 6.

Gostovanje Madžarske baletne akademije

Amfiteater Avditorija Portorož

Serata di danza classica con l'Accademia ungherese di danza

Anfiteatro dell'Auditorio di Portorose

Org.: Društvo baletnih umetnikov Slovenije, Avditorij Portorož - Portorose

30. 6.

Primorski poletni festival: Plesni pravljici

Amfiteater Avditorija Portorož

Festival estivo del Litorale: Fiabe di danza

Anfiteatro dell'Auditorio di Portorose

Org.: Gledališče Koper

JULIJ / LUGLIO

Vsako sredo / Ogni mercoledì

Poletni utrip: koncerti

Prvomajski trg, Piran

Ritmo estivo

Piazza Primo Maggio, Pirano

Org.: ZKD Piran, Mediadom Pyrhani, OIJSKD Piran

Vsak četrtek / Ogni giovedì

Juhuhu, spet smo tu – otroški program

Prvomajski trg, Piran

Juhuhu, eccoci di nuovo qui – programma per bambini

Piazza Primo Maggio, Pirano

Org.: ZKD Piran, Mediadom Pyrhani, OIJSKD Piran

1. 7.–31. 7.

Poletje v Portorožu: kino na plaži, koncerti jazz/pop glasbe, večeri istrske in slovenske glasbe in folklore

Trg prekomorskih brigad, Portorož

Estate a Portorose: cinema in spiaggia, concerti di musica jazz/pop, serate di musica e folklore istriano e sloveno

Piazza delle Brigate d'Oltremare, Portorose

Org.: Turistično združenje Portorož

1. 7.

43. Piranski glasbeni večeri: Glasbena šola Koper

Križni hodnik Minoritskega samostana sv. Frančiška, Piran

43^e Serate musicali piranesi: Scuola di musica di Capodistria

Chiosstro del Convento dei Frati Minori Conventuali di Pirano

Org.: Avditorij Portorož - Portorose

2. 7.

Noč opernih arij

Amfiteater Avditorija Portorož

Notte con le arie d'opera

Anfiteatro dell'Auditorio di Portorose

Org.: Avditorij Portorož - Portorose, SNG Maribor

3.-4. 7.

Solinarska šagra in slikarski Ex-Tempore Sečovlje

Sečovlje

Sagra tradizionale dei salinai ed Ex-Tempore Sicciole

Sicciole

Org.: Turistično društvo Taperin

8. 7.

43. Piranski glasbeni večeri: Alexander Gadjev – klavir

Križni hodnik Minoritskega samostana sv. Frančiška, Piran

43^e Serate musicali piranesi: Alexander Gadjev - pianoforte

Chiosstro del Convento dei Frati Minori Conventuali di Pirano

Org.: Avditorij Portorož - Portorose

10. 7.

40. Festival Melodije morja in sonca

Amfiteater Avditorija, Portorož

40° Festival delle melodie del mare e del sole

Anfiteatro dell'Auditorio di Portorose

Org.: Avditorij Portorož - Portorose

10.-11. 7.

10. Praznik vina in česna

Nova vas nad Dragonjo

10^a Festa del vino e dell'aglio

Nova vas nad Dragonjo

Org.: KS Nova vas, Turistično združenje Portorož

15. 7.

43. Piranski glasbeni večeri: Slovenski godalni sekstet

Križni hodnik Minoritskega samostana sv. Frančiška, Piran

43^e Serate musicali piranesi: Sestetto d'archi sloveno

Chiostro del Convento dei Frati Minori Conventuali di Pirano

Org.: Avditorij Portorož - Portorose

15. 7., 16. 7., 17. 7.

Primorski poletni festival: Stoletje mjuzikla

Amfiteater Avditorija Portorož

Festival estivo del Litorale: Un secolo di musical

Anfiteatro dell'Auditorio di Portorose

Org.: Gledališče Koper

17.-18. 7.

10. Praznik olja in bledeža

Padna

10^a Festa dell'olio e della bietola

Padna

Org.: KS Padna, Turistično združenje Portorož

22. 7.

43. Piranski glasbeni večeri: Pihalni ansambel Slovenske filharmonije

Križni hodnik Minoritskega samostana sv. Frančiška, Piran

43^e Serate musicali piranesi: Ensemble di fiati dell'Orchestra Filarmonica Slovena

Chiostro del Convento dei Frati Minori Conventuali di Pirano

Org.: Avditorij Portorož - Portorose

23. 7.

POLETNA NOČ V PORTOROŽU

Big Band RTV Slovenija, solisti: Nina Strnad, Nuša Derenda, Saša Lešnjek; gosta: Elda Viler in Oto Pestner

Amfiteater Avditorija Portorož

NOTTE ESTIVA A PORTOROSE

Big Band RTV Slovenia, solisti: Nina Strnad, Nuša Derenda, Saša Lešnjek; ospiti: Elda Viler in Oto Pestner

Anfiteatro dell'Auditorio di Portorose

Org.: Avditorij Portorož - Portorose, Primorski poletni festival

29. 7.

43. Piranski glasbeni večeri: Kvartet violončelov – Simfoniki RTV Slovenija

Križni hodnik Minoritskega samostana sv. Frančiška, Piran

43^e Serate musicali piranesi: Quartetto di violoncelli – Orchestra Sinfonica della RTV Slovena

Chiostro del Convento dei Frati Minori Conventuali di Pirano

Org.: Avditorij Portorož - Portorose

31. 7.

Baletni večer DANCS – Piran 2021: Gala baletni koncert

Amfiteater Avditorija Portorož

Serata DANCS – Pirano 2021: Galà – Concerto di danza classica

Anfiteatro dell'Auditorio di Portorose

Org.: Društvo baletnih umetnikov Slovenije, Avditorij Portorož - Portorose

AVGUST / AGOSTO

Vsako sredo / Ogni mercoledì

Poletni utrip: koncerti

Prvomajski trg, Piran

Ritmo estivo

Piazza Primo Maggio, Pirano

Org.: ZKD Piran, Mediadom Pырhani, OIJSKD Piran

Vsak četrtek / Ogni giovedì

Juhuhu, spet smo tu – otroški program

Prvomajski trg, Piran

Juhuhu, eccoci di nuovo qui – programma per bambini

Piazza Primo Maggio, Pirano

Org.: ZKD Piran, Mediadom Pырhani, OIJSKD Piran

1. 8.-31. 8.

Poletje v Portorožu: kino na plaži, koncerti jazz/pop glasbe, večeri istrske in slovenske glasbe in folklore

Trg prekomorskih brigad, Portorož

Estate a Portorose: cinema in spiaggia, concerti di musica jazz/pop, serate di musica e folklore istriano e sloveno

Piazza delle Brigate d'Oltremare, Portorose
Org.: Turistično združenje Portorož

1. 8.

Orkester rimske filharmonije in Alessandro Quarta

Amfiteater Avditorija Portorož

Program: Tartini, Nino Rota, Piazzola

I Filarmonici di Roma con Alessandro Quarta

Anfiteatro dell'Auditorio di Portorose

Programma: Tartini, Nino Rota, Piazzola

Org.: Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini Piran, Občina Piran, Avditorij Portorož - Portorose

2. 8.

Romeo in Julija, balet v dveh dejanjih

Amfiteater Avditorija, Portorož

Romeo e Giulietta, balletto in due atti

Anfiteatro dell'Auditorio di Portorose

Org.: Društvo baletnih umetnikov Slovenije, Avditorij Portorož - Portorose

4. 8.

Maček Muri in Obuti maček, baletna predstava za otroke

Carmen, balet v dveh dejanjih

Amfiteater Avditorija Portorož

Il gatto Muri e Il gatto con gli stivali, balletto per bambini

Carmen, balletto in due atti

Anfiteatro dell'Auditorio di Portorose

Org.: Društvo baletnih umetnikov Slovenije, Avditorij Portorož - Portorose

5. 8.

43. Piranski glasbeni večeri: Klavirski trio Chagall

Križni hodnik Minoritskega samostana sv. Frančiška, Piran

43^e Serate musicali piranesi: Piano trio Chagall

Chiosstro del Convento dei Frati Minori Conventuali di Pirano

Org.: Avditorij Portorož - Portorose

6. 8.

Don Kihot, balet

Amfiteater Avditorija Portorož

Don Chisciotte, balletto

Anfiteatro dell'Auditorio di Portorose

Org.: Društvo baletnih umetnikov Slovenije, Avditorij Portorož - Portorose

7. 8.

Maček Muri in obuti maček, baletna predstava za otroke

Gala baletni večer dancs - Piran 2021 z gosti

Amfiteater Avditorija Portorož

Il gatto Muri e Il gatto con gli stivali, balletto per bambini

Serata dancs - Pirano 2021 con ospiti

Anfiteatro dell'Auditorio di Portorose

Org.: Društvo baletnih umetnikov Slovenije, Avditorij Portorož - Portorose

9. 8.

Koncertna opera Seviljski brivec

Amfiteater Avditorija Portorož

Concerto d'opera Il barbiere di Siviglia

Anfiteatro dell'Auditorio di Portorose

Org.: Avditorij Portorož - Portorose v sodelovanju s Pehlivanian Opera Academy

10. 8.

Portoroške noči: Nina Pušlar

Amfiteater Avditorija Portorož

Le notti di Portorose: Nina Pušlar

Anfiteatro dell'Auditorio di Portorose

Org.: Avditorij Portorož - Portorose

12. 8.

Portoroške noči: Revival Melodije morja in sonca

Amfiteater Avditorija Portorož

Le notti di Portorose: Melodie del mare e del sole – revival

Anfiteatro dell'Auditorio di Portorose

Org.: Avditorij Portorož - Portorose

13. 8.

Portoroške noči: Vlado Kreslin in Mali bogovi

Amfiteater Avditorija Portorož

Le notti di Portorose: Vlado Kreslin in Mali bogovi

Anfiteatro dell'Auditorio di Portorose

Org.: Avditorij Portorož - Portorose

14. 8.

Portoroške noči: Magnifico

Amfiteater Avditorija Portorož

Le notti di Portorose: Magnifico

Anfiteatro dell'Auditorio di Portorose

Org.: Avditorij Portorož - Portorose

16.–22. 8.

ATP Challenger Slovenia Open Tennis

Tenis arena, Portorož

Org.: Tenis Slovenija

17. 8., 18. 8.

Primorski poletni festival: Služkinji

Gledališče Tartini, Piran

Festival estivo del Litorale: Le serve

Teatro Tartini, Pirano

Org.: Gledališče Koper

19.–22. 8.

4. mednarodni kamišibaj festival Beli delfin

Križni hodnik Minoritskega samostana sv. Franciška, Židovski trg, Mediadam Pyrhani, Piran

4° Festival internazionale del teatro kamishibai Delfino bianco

Chiostro del Convento dei Frati Minori Conventuali, Piazza degli Ebrei, Mediadam Pyrhani, Pirano

Org.: Občina Piran, Kamišibaj Slovenija, ZKD Piran, Mediadam Pyrhani, OIJSKD Piran

20. 8., 21. 8.

Primorski poletni festival: Obuti maček

Amfiteater Avditorija Portorož

Festival estivo del Litorale: Il gatto con gli stivali

Org.: Gledališče Koper

23. 8.– 5. 9.

56. Ex-Tempore Piran

Galerija Monfort Portorož, Mestna galerija Piran, Tartinijev Trg

56° Ex-Tempore Pirano

Galleria Monfort Portorose

Org.: Obalne galerije Piran

28. 8.

Koncert: Slavko Ivančič

Amfiteater Avditorija Portorož

Concerto: Slavko Ivančič

Anfiteatro dell'Auditorio di Portorose

Org.: Avditorij Portorož - Portorose

28. 8.

Dan delfinov

Tartinijev Trg, Piran

Giornata dei delfini

Piazza Tartini, Pirano

Org.: Morigenos

28. 8.

Tartini festival – festival klasične glasbe

Križni hodnik, cerkev Sv. Jurija, Tartinijeva hiša, Tartinijev Trg, Piran

Tartini festival – festival di musica classica

Convento der Frati Minori, Chiesa di San Giorgio, Casa Tartini, Piazza Tartini, Pirano

Org.: KD Lib-ART

SEPTEMBER / SETTEMBRE

3.-5. 9.

75. Pomorski (Neptunov) krst

Tartinijev Trg, Ribiški pomol, Piran

75° Battesimo di Nettuno

Piazza Tartini, Pirano

Org.: GEPS

4.-5. 9.

Regata Piranja, windsurf in sup

Portorož

Regatta Piranja, windsurf e sup

Portorose

Org.: JK Pirat

9. 9.

Orkester rimske filharmonije in Anna Tifu: Giuseppe Tartini

Gledališče Tartini, Piran

Orchestra Filarmonica Romana e Anna Tifu: Giuseppe Tartini

Teatro Tartini, Pirano

Org.: Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini Piran, Občina Piran, Avditorij Portorož - Portorose

18. 9.

Praznik športa in kulture

Park Sonce, Lucija

Festa dello sport e della cultura

Parco del sole, Lucia

Org.: ZKD Piran, Mediadom Pvrhani, OIJSKD Piran

19. 9.

I feel Slovenia Ironman 70.3 Slovenian Istria

Slovenska Istra

I feel Slovenia Ironman 70.3 Slovenian Istria

Istria Slovena

Org.: Swim Bike Run Sport d.o.o.

23.-27. 9.

Razstava: Pozitivne sile

Nekdanje skladišče soli Monfort Portorož

Mostra d'arte: Energie positive

Ex magazzino del sale Monfort Portorose

Org.: Združenje obalnih Kreativcev Portorož

25. 9.

Dan turizma in podelitev Grba odličnosti občine Piran

Piran, Portorož

Giornata del turismo e assegnazione dello Stemma d'eccellenza nel turismo

Pirano, Portorose

Org.: Turistično združenje Portorož

25. 9.

Dan odprtih vrat Aerodroma Portorož

Letališče Sečovlje

Giornata delle porte aperte dell'Aeroporto di Portorose

Aeroporto Sicciole

Org.: Aerodrom Portorož

25. 9.

Miss turizma

Gledališče Tartini, Piran

Miss Turismo

Teatro Tartini, Pirano

Org.: Agencija Misson

Več informacij/Ulteriori informazioni:
www.portoroz.si

Organizatorji si pridružujejo pravico do sprememb ali odpovedi programa. Prireditve bodo potekale varno, skladno s priporočili Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

Gli organizzatori si riservano il diritto di modificare il programma o annullare l'evento. Gli eventi si svolgeranno in conformità con le raccomandazioni dell'Istituto nazionale per la salute pubblica.

RAZSTAVA POVEZALA OSEM PRIZORIŠČ Z BOGATO KULTURNO DEDIŠČINO

Dela Safeta Zeca na ogled v Piranu

Besedilo: Nives Marvin in Lea Šuligoj, foto: Jadran Rusjan

Из cikla Objemi, diptih, 2019, tempera na papirju in platnu, 250 x 400 cm. Postavitev v piranski krstilnici.

Od 26. marca do 30. junija bogati piransko kulturno ponudbo razstava 50 slik iz ciklov *Objemi* in *Exodus* mednarodno priznanega mojstra Safeta Zeca.

»Želim, da moja umetnost prispeva h krepitvi nujno potrebne moralne prenovе, ki edina lahko razbije ta neznosni zastor brezbriznosti,« je o delih, ki so prvič predstavljena v Sloveniji, zapisal bosanski slikar, ki že 23 let živi in ustvarja v Benetkah.

Razstava kot celota in posamezne slike obiskovalcu na razumljiv način predstavljajo umetnikovo intimno videnje tragičnih globalnih dogajanj na začetku novega in civilizacijsko visoko razvitega tretjega tisočletja. Slikarja je navdahnilo vojno dogajanje na Balkanu s tragično ljubezensko zgodbo mladih Sarajevčanov, Boška in Admire, pa tudi zaskrbljujoča globalna migrantska problematika s poudarkom na otrocih kot najbolj nedolžnih žrtvah.

Slike so razstavljene na osmih različnih prizoriščih: v štirih cerkvah (Marije Zdravja, sv. Petra, sv. Roka in sv. Marije Tolažnice), krstilnici, Tartinijevi hiši in gledališču Tartini v Piranu ter v nekdanjem skladišču soli Monfort v Portorožu. To je največja samostojna razstava tega

umetnika v Sloveniji doslej. V načrtu je tudi pester spremljevalni program, ki ga bodo organizatorji prilagajali ukrepom.

Za razstavo stojijo tri piranske organizacije – potovalna agencija Maona, Obalne galerije in društvo Prijatelji zakladov sv. Jurija –, ki

so jih podprli tudi številni soorganizatorji: Občina Piran, Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini Piran, Župnija Piran, Avditorij Portorož - Portorose in Turistično združenje Portorož. Razstavo spremlja večjezični katalog z zapisi Giandomenica Romanellija in Nives Marvin; oblikovala ga je Hana Zec.

Vstopnice za razstavo so na voljo na vseh prizoriščih (razen v cerkvah, kjer je ogled brezplačen) in na spletni strani www.portoroz.si. Cena vstopnice za ogled razstave na posamezni lokaciji je 3 €, cena kombinirane vstopnice za vse lokacije pa 8 €. Predviden je popust za študente, upokoјence in skupine nad 10 oseb, otroci do 12. leta pa vstopajo brezplačno. Razstava je odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 10. do 18. ure.

Organizator omogoča vsako soboto in nedeljo ob 10.30, 11. in 12. uri brezplačen voden ogled po razstavi, ki je pogojen z nakupom vstopnice.

Skupine nad 10 ljudi se morajo za voden ogled **OBVEZNO** prijaviti na e-naslov: maona@maona.si.

Prijazno vabljeni!

Postavitev osnutkov v Tartinijevi hiši v Piranu.

PODPORA LOKALNIM USTVARJALCEM

Mediadam Streaming 4.0 – četrti sklop glasbenih nastopov v času izrednih razmer

Besedilo in foto: Matjaž Derin

Nastop glasbenika in multiinstrumentalista Bogdana Sojčiča v Mediadamu.

Mediadam, ZKD Piran in OI JSKD Piran smo projekt Mediadam Streaming organizirali v času izrednih razmer, ki so vse nas prikrajšale za celoten načrtovani kulturni program. Začasne prepovedi in omejitve večjih prireditev smo premostili predvsem z namenom, da bi nudili podporo

lokalnim glasbenim ustvarjalcem, ki so se zaradi neugodnih okoliščin znašli v nezavidljivem položaju. Prvi trije sklopi so presegli pričakovanja, zato smo se odločili, da nadaljujemo s projektom in ga nekoliko nadgradimo. V četrtem sklopu koncertov sta marca nastopila Anika Hrovat in Bogdan Sojčič,

aprila pa Marina Martensson in Pantaloons trio.

V zadnjem letu smo vseh 22 dogodkov prenašali v živo, za poznejši ogled pa so koncerti dostopni na Youtubovem kanalu Mediadam. Nastopajočim smo ob promociji avtorske glasbe omogočili tudi ustvarjanje arhivskega gradiva. V živo si je koncerte ogledalo pribl. 3000 gledalcev, skupni ogledi nastopov na kanalu pa so do danes presegli številko 12.000.

Ta edinstveni projekt ima več prednosti. Video in audio produkcija sta na zelo visokem nivoju, celotni nastopi pa ostanejo na voljo za poznejši ogled. Prizadevamo si, da bi Mediadam Streaming v prihodnosti postal spletna glasbena oddaja, v kateri se bodo lahko predstavili znani in tudi manj znani lokalni glasbeniki.

Uradni Mediadam Youtube kanal:
<https://www.youtube.com/c/MediadamPyrhani>

ISTRSKA KULTURNA STRATEGIJA – Kultura.PIKA

Kultura bo eden izmed stebrov za okrevalje in odpornost Istre

Besedilo: Delovna skupina za pripravo istrske kulturne strategije, risba: Nina Mršnik

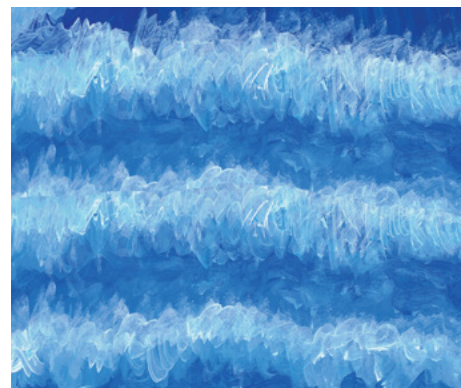
Predlog Istrske kulturne strategije z naslovom Kultura.PIKA je skupna pobuda na področju kulture, ki so jo štiri istrske občine pripravile za obdobje od leta 2021 do leta 2030. Župani občin Piran, Izola, Koper in Ankaran so prepoznali pomen kulture kot povezovalne sile. Zato so imenovali posvetovalno skupino, ki nadaljuje pripravo Istrske kulturne strategije.

Pravno podlago za oblikovanje skupne strategije ponuja Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo. Utemeljitev skupnega kulturnega razvoja najdemo tudi v občinskih Lokalnih programih za kulturo ter v smernicah in pristopu k oblikovanju Nacionalnega programa za kulturo 2020–2027, ki je trenutno v pripravi. Skupna

kulturna strategija bi dopolnjevala in nadgradila lokalne kulturne programe sodelujočih občin v delu, ki se nanaša na skupne interese in vsebine.

Območje štirih istrskih občin je enovit prostor s skupno zgodovino in podobnimi izhodišči za prihodnji razvoj. Upravna razdelitev na štiri občine ne razmejuje skupnih zgodovinskih, kulturnih in družbenih povezav. Zato se razprava o istrski kulturni strategiji v letu 2021 nadaljuje – dodatno se poglobljajo vsebine in nadgrajuje dokument za okrepljeno sodelovanje in poudarjanje pomena kulture v Istri. S tem dokumentom, ki bo temeljil na skupnih kulturnih politikah, bodo štiri istrske občine s pomočjo lokalnih kulturnih ustvarjalcev in

deležnikov pripravile celostno in dolgoročno strategijo, ki bo odgovorila na skupne izzive na kulturnem področju. Dokument je prvi korak na poti k temu cilju.

Valovi.

OBALNE GALERIJE

Zaključena razstava Intermezzoik, Sarcophag(U.S.) Lojzeta Logarja v Piranu

Besedilo: Nives Marvin, foto: Tihomir Pinter

Lojze Logar, profesor za grafiko, risanje in slikanje na ALUO v Ljubljani, je bil eden izmed najzanimivejših in najbolj samosvojih avtorjev. Rodil se je na Koroškem, mladost je preživel v Prekmurju, zrela leta v Ljubljani, nazadnje pa je živel in umrl v Izoli. V nizu preglednih razstav so se združile institucije iz omenjenih regij. Vsaka izmed razstav je predstavljala eno zaokroženo ustvarjalno etapo (v KGLU Slovenj Gradec, v Galeriji Murska Sobota in v galeriji ZDSLU v Ljubljani), v celoto pa jih združuje razstavni katalog.

V Mestni galeriji Piran in v Galeriji Loža Koper so Obalne

galerije predstavile izbor del dveh slikarskih ciklov, ki jih je Logar ustvarjal v Izoli in predstavljajo njegove interpretacije tedanjega globalnega stanja. Slike iz *Intermezzoika* so nastale v zadnjem desetletju prejšnjega stoletja in pomenijo avtorski umik v abstraktni izraz, tudi v smislu izbora monokromnih turkiznih barv. Akriili iz cikla *Sarcophag(U.S.)*, ustvarjeni po letu 2001, ki jih je delno izzvalo sočasno dogajanje v ZDA, so pa izrazno skrivnostni, saj so povezani z grškim izvorom besede ('jesti meso') in s funkcijo sarkofaga.

Slikar Lojze Logar med umetniškim ustvarjanjem.

APLIKACIJA ZA BELEŽENJE VÉDENJ, PRIČEVANJ IN SPOMINOV STAREJŠIH

Zapisi spomina

Besedilo in foto: Zavod Dobra pot

Zavod za kulturo in sonaravno delovanje Dobra pot je ob podpori Parka Škocjanske jame in Slovenskega etnografskega muzeja razvil mobilno aplikacijo *Zapisi spomina*. Namenjena je beleženju in objavljanju védenj, pričevanj in spominov starejših občanov in občank ob najrazličnejših vidikih življenja in kulture v preteklosti. Projekt s pomočjo sodobne tehnologije popularizira ustno izročilo in opozarja na pomembno družbeno vlogo starejših kot nosilcev izročila.

Uporaba aplikacije je brezplačna: vsakdo lahko objavi svoje spomine ali pričevanja svojih staršev oziroma starih staršev, in sicer v obliki besedil, video ali zvočnih posnetkov. Vse to omogoča, da se pripovedi o preteklosti trajno shranijo v digitalni obliki. Do aplikacije lahko dostopate z mobilnim telefonom ali računalnikom, in sicer prek priložene povezave oziroma QR-kode. Naj omenimo

še, da bo Slovenski etnografski muzej v letu 2021 vsem registriranim uporabnikom aplikacije omogočil enkratni obisk muzeja po polovični ceni.

»Upamo, da bo aplikacija med ljudmi dobro sprejeta, da bo spodbudila pozitivno dožemanje starejših in odpirala medgeneracijske pogovore,« pravi Nava Vardjan, vodja projekta iz Zavoda Dobra pot. Projekt se izvaja v okviru razpisa *Spodbude za rešitve: dolgoživa družba*, ki ga sofinancirata Stičišče NVO Istre in Krasa – ISKRA in MJU iz Sklada za NVO. Aplikacija: <https://zapisi-spomina.dobra-pot.si/>

QR koda za dostop do spletne povezave.

Logotip aplikacije

SREČANJA Z (NE)ZNANCI

Končno SREČAnja!

Besedilo: Zora Mužinič, foto: Mediadom Pyrhani

S podpora ZKD Piran in JSKD OI Piran se v Mediadomu Pyrhani vsak četrtek ob 18. uri SREČAMO z (ne)znanci, poklepetamo o njihovem delu, izzivih, ljubiteljskih dejavnostih in aktualnih razmerah.

Prvi gost je bil Sime Slobodan Simič, večni radovednež, raziskovalec lokalne kulturne, glasbene dediščine in drugih področij, fotograf, pisatelj, zbiratelj bodočih muzejskih zbirk. Sledili so še drugi pogovori. Borut Jerman je koordinator in organizator v KID PINA, zapisan jazzu in elektronski glasbi, odličan poznavalec športa in njegovega zakulisja. Manja Rogelja, šepetalka ribam, je gledalcem odstrla pogled v morske habitate, ki jih lahko vidimo v akvariju. Maja Bjelica, tkalka brezmejnih glasbenih vezi ob svetovnem dnevu glasbe, združuje filozofijo, muzikologijo in antropologijo; je glasbenica skupine Istranbul in Muzofilka. Patricija

Srečanja v Mediadomu z dr. Manjo Rogelja.

Lovišček in zavod Modri december nudita podporo vsem, ki so se znašli pred izzivom in neznanko, imenovano avtizem. Sašo Ožbolt, košarkar z veliko začetnico in trener KK Portorož, ob vsaki priložnosti poudarja kodeks t. i. poštene igre oz. fairplaya.

Očarljivi Rudi Bučar je v pričakovanju nove plošče gledalcem tudi s kitaro nanizal iskric osebne in istrske štorijce.

Vabimo vas, da na našem Youtube kanalu Mediadom spremljate nova in obiščete že posneta SREČANJA Z neZNANCI.

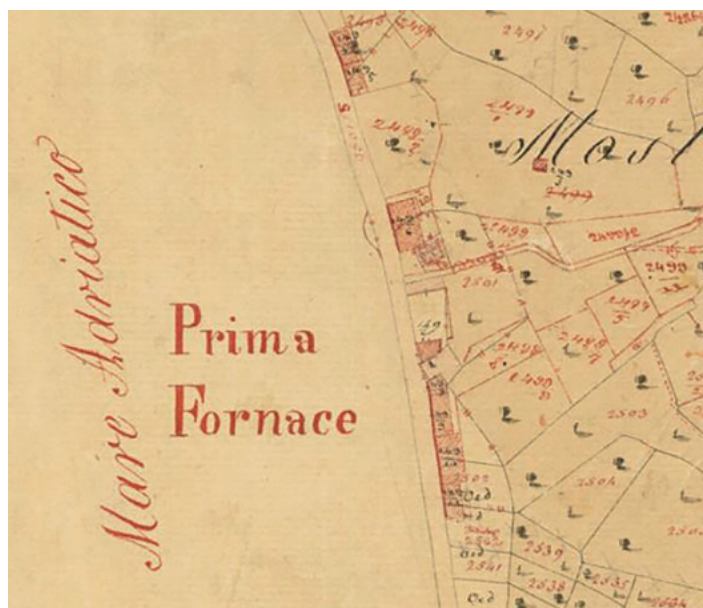
SCUOLA ELEMENTARE VINCENZO E DIEGO DE CASTRO PIRANO

Il progetto Istria e l'archeologia industriale a Pirano

Testo e foto di: Massimo Medeot

Nell'ambito del progetto scolastico Istria, alla Diego de Castro si sono occupati di archeologia industriale, inserendola nella Settimana del patrimonio culturale europeo per valorizzare ulteriormente i risultati delle proprie ricerche. Una delle finalità del progetto era infatti quella di unire e congiungere, nel ricordo di un vissuto comune, la popolazione con i suoi luoghi reali e quelli della memoria, come i complessi industriali. Considerando il cambiamento nella struttura demografica del territorio occorso nel dopoguerra, attività come queste possono rivelarsi efficaci nella mutua scoperta di

identificatori comuni. Il lavoro scolastico si è articolato in varie fasi: scelta dei siti, ricerca documentaria ed esposizione dei lavori al fine far conoscere agli alunni e alla cittadinanza alcuni aspetti e caratteristiche dei due siti industriali, di cui uno - Fiesso - completamente scomparso. Alla Fornace, invece, è presente l'ultimo vero e proprio "nucleo" ex-industriale della Salvetti operativo già nel 1830 come mattonaia, mulino, vetreria, fabbrica di saponi, complesso chimico, tipografia, infine studio e magazzino cinematografico. Abbiamo pertanto realizzato una serie di cartelloni esposti presso i locali del faro ed in Biblioteca.

La Fornace attorno al 1820. Cartografia austriaca.

DANTE ALIGHIERI ALLA SE VINCENZO E DIEGO DE CASTRO DI PIRANO

A 700 anni dalla morte del Sommo poeta

Testo di: Monika Kunst, foto di: Lusi Breulj

Ricorre quest'anno il 700esimo anniversario della morte del Sommo poeta. Celebrare il padre della lingua italiana è di fondamentale importanza: solo in questo modo, infatti, gli alunni possono comprendere l'importante contributo che Dante Alighieri ha dato nella formazione della lingua italiana. Dante e la sua Divina Commedia, dopo 700 anni, restano testi attuali: il viaggio ultraterreno attraverso diversi luoghi e con personaggi provenienti da ogni tempo, affascina tutt'oggi i ragazzi.

La SE Vincenzo e Diego de Castro di Pirano ha pertanto deciso di celebrare il Dantedì, il 25 marzo, data che coincide con l'inizio del viaggio narrato nella Divina Commedia. In occasione del Dantedì tutte le classi delle tre sedi hanno preparato una giornata dedicata al poeta. Attraverso vari laboratori interdisciplinari hanno ricordato il grande letterato, la sua vita, i suoi viaggi e le sue grandi opere. Partendo dalla Divina Commedia, hanno conosciuto Lucifero,

i peccatori, i mostri, ma anche l'amore profondo e platonico per Beatrice. Gli allievi hanno disegnato i vari mostri incontrati all'Inferno e la caricatura di Dante Alighieri, realizzato delle miniature medievali e scritto dei pensieri sull'amore, lasciandosi trasportare dai propri sentimenti.

Personaggi all'Inferno.

L'Inferno.

SCUOLA ELEMENTARE VINCENZO E DIEGO DE CASTRO PIRANO

Gli uccelli intorno a noi

Testo e foto di: Sonia Mugerli Imperl

Il codirosso. Autore Svitlak Trento.

Salvaguardare l'ambiente tramite la conoscenza è uno dei valori della Scuola elementare "Vincenzo e Diego de Castro" di Pirano. Molti sono i contenuti e le attività che vengono svolte durante l'anno scolastico – tra queste anche i disegni realizzati e presentati

dagli alunni della II classe di S. Lucia nell'ambito del progetto "Gli uccelli intorno a noi". La scuola ha raccolto i disegni in un video, ora accessibile dalla pagina web e dal profilo Facebook dell'istituto.

Ogni anno la Diego de Castro aderisce all'iniziativa dell'associazione slovena di birdwatching – DOPPS. Le informazioni sull'adesione si trovano sul sito web dell'associazione.

D'inverno gli alunni sistemano le mangiatoie nel giardino della scuola, aggiungendo ogni mattina dei semi. In questo modo possono osservare da vicino gli uccelli del circondario per saperli poi riconoscere e imparare le loro abitudini. Dalle finestre dell'aula possono ammirare numerosi passerotti, cinciarelle e cinciallegre. In questo modo hanno pure scorto qualche fringuello e i pettirossi che a volte escono dai cespugli. Gli alunni hanno notato tante gazze, qualche tortorella e moltissimi piccioni. Di anno in anno, la scuola elementare consolida e approfondisce il progetto, al quale aderiscono anche altre classi. Ogni uscita rappresenta quindi un'opportunità per osservare queste splendide creature, gli uccelli.

POMEN GIBANJA PREDŠOLSКИH OTROK V ČASU EPIDEMIJE

Hoja za zdravje in veselje otrok v Vrtcu Mornarček Piran

Besedilo: Katja Levac, foto: Roman Zabukovec

Otrokova osnovna potreba je gibanje, saj z obvladovanjem samega sebe začuti veselje, varnost in ugodje, pridobi samozaupanje in samozavest. Prek igre se otrok neprestano giblje in išče nove gibalne možnosti. Ozaveščanje o pomenu hoje in teka je ključno, prav tako pomembno pa je, da otroke navdušimo.

Otroci iz enote Barčica v Portorožu ob spremstvu vzgojiteljev že od začetka šolskega leta utrjujejo svojo vzdržljivost z daljšimi sprehodi in pohodi. V zadnjih mesecih, ko smo se soočili z omejitvami zaradi epidemije, je bilo izvajanje športnih gibalnih aktivnosti na prostem izrednega pomena za telesni razvoj otrok. Z načrtovanimi daljšimi sprehodi smo razvijali vzdržljivost malčkov. Strokovna delavca pa sta otrokom omogočila, da izberejo cilj poti, ob kateri so nato skupaj odkrivali in raziskovali kulturne ter naravne znamenitosti lokalnega okolja (jezeri v Fiesi, obzidje v Piranu, Bernardin, pomol v Portorožu).

Na sprehodih so otroci izboljšali vzdržljivost in odpornost, ob tem pa so z ustreznim vodenjem, za katero so poskrbeli strokovni delavci, opazovali okolico in naravo v vsej njeni raznolikosti in se ob tem učili. Želimo si le, da bi bile sprehajalne poti v okolici vrtca Barčica bolj urejene.

Otroci vrtca Mornarček na sprehodu v Fiesi.

ZDRAVA PREHRANA V VRTCU MORNARČEK PIRAN

Skrbimo za otroke in starejše občane

Besedilo: ravnateljica Renata Novak, vodja ZHR in prehrane Lavra Bregar, foto: Lavra Bregar

Kuharska ekipa kuhinje Vrtca Mornarček.

Nada, Renatica, Nataša, Ermina, Marica, Marija in Andrej so nepogrešljive članice in člani kuharske ekipe iz Vrtca Mornarček Piran, kjer vsakodnevno skrbijo za zdrave in slastne obroke vrtčevskih otrok.

Z marljivim vsakodnevnim delom in inovativnimi pristopi pripravljajo prehrano za otroke enot Mornarček in Barčica. Posebno skrb namenjajo uporabi sezonskega sadja in zelenjave, tradicionalnih primorskih jedi in ekoloških pridelkov ter zagotavljajo dietne obroke za otroke z alergijami. Ob uvedbi novih jedi strokovni delavci v dogovoru z vodjo kuhinje spremljajo odzive otrok. S tem omogočajo lažje prilagajanje otrok na nove okuse jedi ter skrbijo za čim manj zavržene hrane.

V sodelovanju s Centrom za socialno delo pripravljajo

v vrtcu tudi prehrano za starejše občane občine Piran. Prehrana je eden od dejavnikov, ki bistveno vplivajo na naše celostno zdravje in dobro počutje, kar se je v času epidemije izkazalo za izjemno dragoceno, saj so imeli starostniki dostop do toplega obroka tudi v času popolnega zaprtja države. Sodelovanje vrtca z ustanovami v lokalnem okolju pa je ugodno vplivalo na kakovost življenja občanov in občanov.

V vrtcu si želijo prenoviti kuhinje, saj je dejavnost, ki se tam izvaja, pomembna tudi za širšo skupnost.

USPOSABLJANJE ZA ZAPOSLENE

Kako svoje poslovanje predstaviti na splet – brez stresa

Besedilo in foto: GEPS

GEPS vabi zaposlene, samostojne podjetnike, samozaposlene in kmete na 50-urno brezplačno usposabljanje, na katerem boste spoznali različne možnosti spletnega dela.

Program izobraževanja zajema tri module. Udeleženci spoznavajo možnosti delnega ali popolnega prenosa poslovanja na splet. Ker pa prinašajo spremembe s sabo tudi stres, je pomembno, da se udeleženci z njim seznanijo, da spoznajo njegove posledice in načine, kako se lahko s stresom soočajo, da preprečijo negativne učinke.

Izobraževanje je namenjeno vsem, ki razmišljajo o samostojni podjetniški poti, in zaposlenim v manjših podjetjih, kjer nimajo specifičnih profilov za družbena omrežja, spletne strani in

promocijo prek teh kanalov.

Udeleženci in udeleženke bodo med izobraževanjem spoznali, kako izdelati profil na družbenih omrežjih in kako ga čim bolje izkoristiti. Seznanili se bodo z okolji za realizacijo lastnih spletnih izobraževanj, obenem pa se bodo urili v obvladovanju stresnih situacij, ki jih uvajanje novosti prinaša. Pogoj za prijavo je dokazilo o statusu zaposlene osebe (tudi samostojnega podjetnika ali kmeta), obvezna je 80-odstotna prisotnost; izobraževanje poteka v dveh sklopih (40 ur vodenega dela na spletu in 10 ur samostojnega dela). Prijave se zbirajo na Googlovi prijavnici: <https://forms.gle/DC92FvNmg9q4UsJc6>.

Promocijski letak MUNERA3.

25 LET PORTOROŠKE TURISTICE

Jubilej obeležuje s projektom 5x5=25 let – pogled v naslednjih 25

Besedilo: Mariana Rodela, foto: Dea Kolenc

Pogled na objekt Turistice.

UP Fakulteta za turistične študije je dopolnila 25. obletnico delovanja na področju raziskovanja, razvoja in izobraževanja v turizmu.

Četrto stoletja obstoja v vlogi vodilne turistične izobraževalne institucije v slovenskem prostoru praznuje z izvedbo projekta *5X5 Turistica*, ki simbolično predstavlja 5 strokovnih dogodkov (spletna omizja FuTuristic) s sodelovanjem 5 uspešnih diplomantov fakultete, ki utrjujejo tradicijo in kakovost znanja v domačem in mednarodnem turističnem prostoru. S tem fakulteta še posebej poudarja vez med svojimi diplomanti, znanjem in

gospodarskim okoljem.

Dekanja dr. Marijana Sikošek poudarja: »Prizadevamo si, da bo naša fakulteta prepoznana po inovativnosti in hitrem prenosu znanja v družbo in turistično gospodarstvo, po odličnosti pedagoškega in raziskovalnega dela, po mednarodni odprtosti in družbeni odgovornosti.«

Vsebine FuTuristic so povezane s trajnostnim razvojem destinacij, trendi v hotelirstvu, ustvarjanjem turističnih doživetij, organizacijo prireditelj, marketingom in mediji ter s pomenom mednarodnega povezovanja pri razvoju znanja za potrebe turizma.

TURISTICA VABI

Brezplačni tečaj turističnega managementa Unescove dediščine

Besedilo: Mariana Rodela, foto: arhiv Turistice

Portoroška UP FTŠ Turistica vabi na brezplačni spletni tečaj Turistični management Unescove dediščine. Tečaj je namenjen vsem, ki delujete na področju turizma in kulturne dediščine ali si to zaenkrat le želite. Naučili se boste, kako zagotoviti boljše izkušnje, razumevanje in upravljanje turizma na lokacijah svetovne dediščine.

Izobraževanje, ki poteka v angleščini, je prilagojeno oblikovalcem politik, upraviteljem lokacij, študentom in ljudem, ki delujejo v turistični industriji, ter

vsakomur, ki želi izvedeti več o turizmu na lokacijah Unescove svetovne dediščine. Z udeležbo na tečaju pridobite certifikat Turistični manager Unescove dediščine.

Tečaj se začne 24. maja 2021, registracija pa se zaključuje šele 31. decembra 2021, saj bodo vsebine in predavanja vsem prijavljenim na voljo do konca leta 2022.

Univerza na Primorskem je postala članica Unescove univerzitetne mreže UNITWIN ter že leta 2014 polnopravna članica Unescovega sedeža

Brezplačni tečaj turističnega managementa UNESCO-ve dediščine.

Kultura, turizem, razvoj, ki ga koordinira ugledna Pariška univerza Sorbona. Pomembno članstvo si je prislužila z delom Katedre za kulturni turizem in kulturno dediščino na Turistici.

UN RIENTRO SPECIALE PER GLI ALUNNI DELLA DE CASTRO

Visita al Parco di Strugnano

Testo e foto di: Katja Dellore

Al Parco di Strugnano.

Durante il periodo in cui la didattica si svolgeva a distanza, gli alunni della quarta classe hanno studiato la costa del nostro Litorale, più precisamente la falesia. Né i filmati né le immagini possono emozionare quanto un'esperienza vissuta: toccare con mano la roccia, il flysch, assaporare il profumo della vegetazione, immergere lo sguardo nel nostro mare, scrutare l'orizzonte mentre si è seduti su una scultura naturale alta ben 80 m, tutto questo al Parco Naturale di Strugnano. Accompagnati dalle guide Sara e Petra, gli alunni hanno di certo vissuto un'esperienza che, dopo mesi di isolamento, resterà impressa nella loro mente. Ringraziamo il direttore Robert Smrekar per l'accoglienza e per la professionalità offertaci.

Collaborazione, tutela del patrimonio storico, culturale, naturale e didattica di qualità sono una formula vincente, che offre un'opportunità in più alle nuove generazioni.

POPRAVEK:

V prispevku Zgodba o piranskem svetilniku (Solni cvet, št. 52, str. 35) smo v besedilu o dogodku v Mestni knjižnici Piran navedli napačno letnico.

Napačen stavek se glasi: »Čez dve leti so na ploščadi zgradili stanovanje za svetilničarja in okoli leta 1874 postavili tudi vodnjak, zbiralnik za deževnico.«

Pisati pa bi moralo: »Čez dve leti so na ploščadi zgradili stanovanje za svetilničarja in okoli leta 1920 postavili tudi vodnjak, zbiralnik za deževnico.«

Avtorici članka Kseniji Petaros Kmetec iz Mestne knjižnice Piran se kot podpisnici prispevka in zaposleni na domoznanskem oddelku piranske knjižnice iskreno opravičujemo za napačno navajanje zgodovinskih letnic.

POSADKA MRAK-MACAROL JE SP 470 ZAKLJUČILA NA 15. MESTU

Od svetovnega prvenstva se Tina in Veronika poslavljata z odličnim 2. mestom v zadnji regati

Besedilo: Eldina Domazet, foto: Uroš Kekuš Kleva

V zadnji izmed 11 regat svetovnega prvenstva v razredu 470 v Vilamouri na Portugalskem sta Tina Mrak in Veronika Macarol pokazali tisto jadrnanje, ki ga poznamo. Vse od tretje stranice sta dihali za ovratnik vodilni posadki in regato zaključili na 2. mestu. Odličen rezultat žal ni bil dovolj, da bi se uvrstili med najboljših deset posadk v tekmi za medalje. Prvo regato sta namreč zaključili na 12. mestu, kar ju uvršča na skupno 15. mesto na tem svetovnem prvenstvu.

Krmarka Tina Mrak: "Žal se nama ni uspelo uvrstiti v jutrišnjo regato za medalje. Kljub vsemu sva v zadnji regati po celem tednu videli svetlo točko, tako da morava odslej delati na teh občutkih in se osredotočiti samo še na olimpijske igre na Japonskem. Greva naprej in v Tokiu bova pokazali najboljše."

Današnja zadnja regata je z 2. mestom spodbuden rezultat za nadaljevanje priprav na vrhunec letošnje tekmovalne sezone – olimpijske igre na Japonskem. Do takrat imata Tina in Veronika pred sabo še dva velika izziva: evropsko prvenstvo med 30. aprilom in 7. majem, nato pa junija še regato v Enošimi, na prizorišču olimpijskih iger.

Utrinek s tekmovanja na Portugalskem.

TINA MRAK IN VERONIKA MACAROL KRSTILI NOVO JADRNICO ŠAVRINKO

Šavrinka gre na Japonsko

Besedilo: Eldina Domazet, foto: Uroš Kekuš Kleva

Jadralki Tina Mrak in Veronika Macarol z novo jadrnico Šavrinko.

22. marca sta najboljši slovenski jadralki Tina Mrak in Veronika Macarol v Portorožu krstili novo jadrnico z imenom Šavrinka. Gre za olimpijskega dvoseda 470, ki ju bo popeljal na olimpijske igre na Japonsko. Še na nedavnem svetovnem prvenstvu sta tekmovali na jadrnici novozelandskega proizvajalca, z novo jadrnico pa se vračata k nemškemu proizvajalcu Ziegelmayer. Jadrnica je sodobnejša verzija tiste, s katero sta tekmovali na olimpijadi v Riu de Janeiru, kjer sta se uvrstili na 6. mesto.

Možnost za novo jadrnico se je odprla, potem ko so olimpijske igre lani prestavili. Krstna botra nove jadrnice in dolgoletna prijateljica jadralk, Špela Kovačič Rožaj, jima je zaželela vso srečo in na trup vitke lepoticke razreda 470 izpisala izbrano ime: Šavrinka. Flokistka Veronika Macarol je pojasnila izbiro: "Želeli sva nekaj najinega, tipičnega, lokalnega. Vemo, da je Istra najboljša. Šavrinke so bile delavne in vztrajne ženske, kakršni sva tudi Tina in jaz. Upam, da nama bo ta najina delavnost in vztrajnost prinesla najboljši rezultat."

ODPOVEDI REGAT IN IZPAD DOHODKA NISTA OHROMILA VIZIJE KLUBA

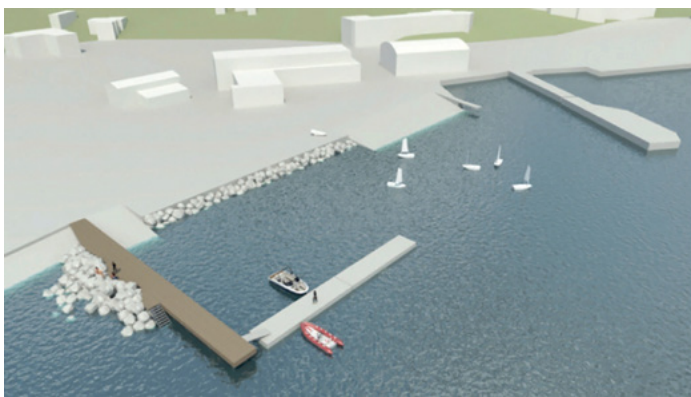
Piratovci v omejitvah iščejo priložnosti

Besedilo: Katja Bertok, foto: arhiv Jadralni klub Pirat

Petnajsti mesec izrednih razmer je na dvorišče Jadralnega kluba Pirat prinesel nemalo negotovosti. V klubu ne izgubljajo priložnosti, ravno nasprotno – kolikor se le da, sledijo zastavljenim ciljem.

Vnovična odpoved tradicionalne velikonočne regate Sailing Point za razred optimist je precej ohromila delovanje. Regata, ki je v očeh panožne zveze ključna za promocijo jadrnanja, je izjemnega

Maritimni del.

pomena tudi za lokalni turizem. Odpoved tako številčne regate pa za klub predstavlja veliko breme in izgubo sredstev, ki krojijo pot do uresničitve ciljev.

Letošnji klubski program regat za različne jadralske razrede je izjemno pester in privlačen, saj je prijavljenih 11 dogodkov, od tega trije v soorganizaciji s sosednjima YC Portorož in ŠD GoSailing, kar bo nedvomno priložnost za druženje in razvoj kluba. Vzgoji najmlajših tekmovalcev posvečajo v JK Pirat prav posebno pozornost. Šole jadriranja so tako ena najpomembnejših aktivnosti, saj zagotavljajo obstoj in napredek kluba. Poleg začetnih tečajev za najmlajše, ki predstavljajo bazo bodočih tekmovalcev, so v lanskem letu začeli ponujati tudi tečaje za odrasle.

V ekipi optimistov svojih dragocenih novoletnih daril – novih jadrnic – zaradi ukrepov še niso uspeli preizkusiti. Rekreativna ne more potešiti želje po treningih, tekmovanjih in zbiranju točk za vstop v reprezentanco, toda ekipa, ki zna in zmore premagati individualne in skupinske ovire ter dosega zastavljene cilje, lahko doseže marsikaj. V pričakovanju na sproščanje ukrepov JK Pirat upira oči v semaforje

odločevalcev: člani se namreč veselijo izgradnje maritimnega dela jadralskega centra, do česar so prišli s skupnimi močmi in složnim nastopom vseh jadralskih klubov. S skupnimi prizadevanji so dosegli premik k boljšim pogojem za delo ter varnejši in dostopnejši obali.

»Investirali smo v opremo, prijavi nekaj novih dogodkov (regat), ponujamo jadralske tečaje, ki jih prej pri nas ni bilo. Sredstva usmerjamo predvsem v to, da naredimo jadriranje dostopno širšemu krogu otrok (in tudi odraslih) in da v tekmovalnem pogonu finančno čim bolj razbremenimo starše. Jadriranje je šport za življenje in nikoli ni prepozno za vključitev v sredino, ki goji in spodbuja enega najbolj zdravih načinov preživljanja prostega časa,« je misli sklenil predsednik kluba Mitja Margon, ki se na tem mestu zahvaljuje tudi vsem podpornikom in partnerjem.

Šola jadriranja za najmlajše v Portorožu.

UMETNOST ZA DAN ZEMLJE

Obalne galerije s čistilno akcijo opozarjajo na potencial občinskih arhitekturnih objektov

Besedilo: Obalne galerije Piran

Na nekdanji Policijski postaji v Portorožu je na pobudo Obalnih galerij Piran (OGP) med 20. in 23. aprilom potekala čistilna akcija. Njen namen je bila ureditev lokacije za izboljšanje delovnih razmer javnih uslužbencev OGP in priprava na sanacijo strehe, ki že nekaj let ne preprečuje zamakanja prostorov z arhivskim gradivom. Akcija opozarja na pomen čistega in ustreznega delovnega okolja, v katerem preživimo velik del dneva, in na vse večjo potrebo po urejanju javnih

površin za promocijo kulturne dediščine.

Obalne galerije Piran, Občina Piran in ostali sodelujoči so s čistilno akcijo opozorili na potencial občinskih arhitekturnih objektov, v katerih poslujejo in jih tako ohranjajo za prihajajoče generacije. Akcijo so organizirali ob svetovnem dnevu zemlje. Pri pomembnem prazniku so se jim pridružila nekatera občinska kulturna društva ter posamezniki: 25 prostovoljcev je očistilo objekt s površino 642 m², s tem pa so uporabniki pridobili od 65 do 75 %

prostora v nekdanji policijski postaji.

Neuporabne materiale, stare pnevmatike, pohištvo in druge smeti so udeleženci čistilne akcije odložili v namenski zabojnik za kosovne odpadke. Napotke in znanje so prostovoljci pridobili na delavnicah RE:ORG, ki jih je letos organiziralo Slovensko muzejsko društvo (SMS). Delavnico in akcijo so ustrezno dokumentirali ter jo predstavili na spletni in Facebook strani OGP.

OLIO IN PADELLA

La cucina istriana interpretata dai giovani per la promozione dei produttori locali

Testo di: Christian Poletti, foto di: Sarah Vuk Brajko

olio
in padella

Adam Brajko Vuk, Sarah Vuk Brajko e Christian Poletti durante la puntata del Brodetto nelle Saline di Siccole.

Vino, olio e produttori locali: questi sono gli ingredienti del vlog (video blog) dedicato alla cucina istriana che va in onda oramai da dicembre 2020 sui canali Facebook e Youtube di Olio in Padella e della Comunità degli Italiani "Giuseppe Tartini" di Pirano. Il progetto nasce quasi per scherzo da un'idea di Christian Poletti che con Sarah e Adam Vuk Brajko del ristorante La Bottega dei Sapori di Pirano riesce a portare nelle case degli oramai migliaia di follower video divertenti che vedono protagonista assoluta la cucina istriana. Il progetto è stato ben accolto dalla locale Comunità degli Italiani che ha deciso di finanziare l'iniziativa in un periodo durante il quale lo svolgimento delle regolari attività e degli eventi enogastronomici non era possibile.

Il primo video viene pubblicato il 6 dicembre del 2020 ed è intitolato "Sepe con blede e fenocchio", ovvero seppie con bietole e finocchi. Il video è subito un successo e, come avrebbe detto un famoso politico, "First reaction, shock!" Migliaia di visualizzazioni, commenti e a breve iniziano a squillare i telefoni: da qui partono le interviste per TV e radio, gli articoli di giornale e chi più ne ha più ne metta. I nomi delle ricette sono

rigorosamente in dialetto piranese, con la voglia di far (ri)scoprire al pubblico quella che è l'identità, la cultura e la lingua dei tre ragazzi.

Fusi, crostoli, frittelle e brodetto di pesce sono solo alcuni dei piatti preparati con cura

e grande affiatamento dei produttori locali che hanno sempre accettato con piacere di partecipare all'iniziativa, fornendo la materia prima in cambio di un po' di promozione e visibilità in un periodo in cui la vita si era quasi fermata.

Il segreto del successo? Sicuramente i tre protagonisti che mostrano alla telecamera complicità, leggerezza e una riscoperta amicizia, portando in tavola ogni domenica un piatto fresco e non dimenticando mai di abbinare alla pietanza anche del vino. Quest'ultimo compito spetta ad Adam che fornisce sempre delle ottime descrizioni e non manca di farci visitare virtualmente le cantine. In primo piano anche l'olio d'oliva che la fa da protagonista assieme agli ingredienti freschi e selezionati con cura dalla chef Sarah, amante della cucina nostrana, che si fa aiutare da Christian, se non altro per tagliare le cipolle e per l'assaggio finale. E, come i protagonisti ripetono sempre alla fine di ogni video: a chi piace mangiare, piace anche cucinare! Cin cin e buon appetito.

Le bontà locali (asparagi): nel vaso e nel piatto.

CEPILNA KOMPANIJA NACIONALNEGA INŠTITUTA ZA JAVNO ZDRAVJE

»Nalezimo se dobrih navad – cepimo se«

Besedilo in foto: Nevenka Ražman, NIJZ OE Koper

Epidemija covid-19 je povzročila eno največjih kriz v zadnjem stoletju, ki je korenito spremenila naša življenja. Učinkovita cepiva so v tem trenutku edino realno upanje, da se epidemija ne bo ponovila tudi v naslednji hladni sezoni.

Najboljša zaščita je cepljenje

K preprečevanju širjenja virusa lahko prispeva vsak od nas. Pri tem je najpomembnejše, da upoštevamo priporočena zaščitna ravnanja: vzdržujemo medosebno razdaljo vsaj 2 metra, pravilno nosimo masko, skrbimo za higieno rok, zmanjšamo medosebne stike z drugimi in v primeru bolezni ostanemo doma. Najučinkovitejši ukrep za zaščito našega zdravja in zdravja naših bližnjih pa je cepljenje, ki predstavlja najboljšo zaščito pred boleznijo ter težavami, tveganji in posledicami, ki jih prinaša covid-19.

Okuži se lahko vsakdo od nas

Z novim koronavirusom se lahko okuži vsak, tako starejši kot tudi mlajši, izkušnje

pa kažejo, da imajo težji potek bolezni starejše osebe in osebe s kroničnimi obolenji (kot so kronične bolezni dihal, sladkorna bolezen, srčno-žilne bolezni, rak ipd.). Med skupinami, ki jim Svetovna zdravstvena organizacija in Centri za nadzor bolezni še posebej priporočajo cepljenje, so zato tudi kronični bolniki in starejši od 60 let, ki predstavljajo več kot 30 odstotkov vseh okuženih v Sloveniji.

Varnost in učinkovitost cepiv

Skrb glede varnosti in učinkovitosti cepiv je odveč. Vsa cepiva morajo namreč skozi enake, točno določene postopke testiranja in ocenjevanja, kjer se preverja njihova učinkovitost in varnost. Cepiva proti

covidu-19 so bila preizkušena v kliničnih testiranjih, v katerih je sodelovalo več deset tisoč ljudi in čeprav bila časovnica strnjena, so se upoštevali tudi vsi pomembni vmesni koraki.

Zaščitimo sebe in druge

Odločitev za cepljenje proti covidu-19 je vsekakor v rokah vsakega posameznika, odgovornost do drugih pa v rokah nas vseh. Ne pozabimo, da je cepljenje proti covidu-19 tudi izkaz odgovornosti do tistih, ki so krhkega zdravja in podvrženi resnim zapletom. Ko bomo na vrsti, se torej cepimo. S tem namreč izkazujemo skrb zase in za vse ljudi okoli nas.

Pomembno je namreč, da za uspešno obvladovanje epidemije stopimo skupaj.

Zato se čim prej nalezimo dobrih navad in se cepimo v čim večjem številu.

Dodatne informacije o cepivih in cepljenju lahko najdete tudi na posebni spletni strani Nacionalnega inštituta za zdravje, www.cepimose.si.

PROGRAM SVIT VAM LAHKO REŠI ŽIVLJENJE!

Ne pozabi na vabilo – vključi se v program Svit!

Besedilo in foto: Živa Žerjal, NIJZ OE Koper

Program Svit je preventivni zdravstveni program, namenjen preprečevanju in zgodnjemu odkrivanju raka na debelem črevesu in danki. V program so vsake dve leti povabljeni osebe, stare od 50 do 74 let, ki imajo urejeno osnovno zdravstveno zavarovanje.

Rak na debelem črevesu in danki je ena izmed najpogostejših oblik raka, za katero zbolevalo v Sloveniji. Je pa tudi ena izmed bolezni, ki se razvija zelo dolgo in ki jo lahko pravočasno odkrijemo ter uspešno zdravimo ali celo preprečimo.

Za to obliko raka je značilno, da se večinoma razvije iz predrakavih sprememb na steni črevesja, ki jih imenujemo polipi.

Prepoznavni znak Svit.

Pravočasno jih lahko odkrijemo tako, da se udeležimo Programa Svit. Ta nam omogoča, da z natančnimi laboratorijskimi analizami blata zaznamo prikrite krvavitve, ki s prostim očesom niso vidne in ki so pokazatelj bolezenskih sprememb v črevesju (med katerimi so tudi polipi) pri osebah, ki so navidezno zdrave in še nimajo očitnih zdravstvenih težav.

V zgodnjih fazah lahko raka zdravimo zelo uspešno. Ko se pa pojavijo resne zdravstvene težave, je morda bolezen že tako napredovala, da je za učinkovito zdravljenje lahko prepozno.

Zato ne odlašajte in se odzovite vabilu. Program Svit vam lahko reši življenje!

PANDEMIJA NAJBOLJ PRIZADELA NAJBRANLJIVEJŠE

Aktivnosti piranskega Rdečega križa za pomoč ogroženim in boljše vključevanje v času epidemije covid-19

Besedilo: Valentina Klemše

Zaradi dolgotrajnih posledic pandemije je piranski Rdeči križ razvil program, ki omogoča ustrezno in učinkovito pomoč občanom in občankam. Program podpira ranljive skupine, kot so starejši, nezaposleni, ljudje na robu revščine in druge osebe, ki se soočajo s socialno izključenostjo, ter omogoča dosledno zagotavljanje materialne pomoči, npr. hrane (prehrambnih paketov, toplih obrokov, naročilnic, podarjenih živil), gradbenega materiala in storitev, stanovanjske opreme, oblačil, obutve, šolskih potrebščin ter pomoč pri plačilu položnic. Končni cilj programa je zagotavljanje osnovnega preživetja.

Rdeči križ Piran je pomagal družinam, ki so utrpeli decembrski požar in poplave. Pri podpori so bili nepogrešljivi zaposleni v Splošni bolnišnici Izola ter v domovih starejših občanov na Markovcu, v Izoli in Sežani. Osamljenim starejšim, ki imajo šibko družinsko podporo, redno pomagajo z razbremenilnimi telefonskimi pogovori, obiski, manjšimi prireditvami na prostem (CSO Lucija) in pomočjo pri dostavi kupljene hrane iz trgovine ali zdravil iz lekarne. Uporabniki RK Piran (teh je približno 480) pogosto potrebujejo podporo tudi pri uveljavljanju in izpopolnjevanju različnih obrazcev, npr. za urejanje denarne pomoči,

varstvenega dodatka in drugih oblik socialne pomoči, ki posamezniku omogočijo dostojno življenje.

V začetku tega leta beležijo pri RK Piran pospešeno rast števila prosilcev, kar kaže na to, da se stiske ljudi še dodatno poglabljajo.

QR koda za akcijo Rk daruj PRIPIS S spletno banko poslikaj QR kodo in daruj!

ČEBELARSKA ZVEZA SLOVENIJE – UŽIVAJMO MED SLOVENSКИH ČEBELARJEV

Pozitivni učinki čebeljih pridelkov in izdelkov

Besedilo in foto: Čebelarstva zveza Slovenije

Za naše prednike je bil med edino sladilo, vosek pa nepogrešljiv vir svetlobe. Danes se vedno bolj zavedamo širšega pomena čebel in znamenitega reka, ki pravi, da brez čebel ne bo življenja.

Slovenci smo čebelarški narod, ponosni na dolgoletno čebelarstvo tradicijo. Še toliko bolj pa smo ponosni na bogat izbor pristnih čebeljih pridelkov in izdelkov, ki jih lahko ponudimo. Naravne danosti naše čudovite dežele omogočajo pridelavo različnih vrst medu. Različne, a značilne vrste slovenskega medu ločimo po njihovih lastnostih: barvi, vonju, okusu, aromi. V Sloveniji najbolj poznamo akacijev, lipov, cvetlični, kostanjev, smrekov, hojev in gozdni med.

Med je pridelek, ki ga čebele pridelajo v največjih količinah in se tudi najbolj pogosto uporablja. Vsebuje veliko zelo pomembnih sestavin, ki so ključne pri delovanju organizma, in ga zato priporočamo za krepitev imunskega sistema. Poleg medu čebele pridelujejo še cvetni prah, propolis, matični mleček – vsi ti izdelki prav tako pripomorejo k uravnoteženemu delovanju človeškega telesa.

Vsi čebelji pridelki vsebujejo pestro paleto hranljivih snovi, ki jih telo potrebuje in ki jih v tako skoncentrirani in kompleksni obliki ne najdemo v nobenem drugem živilu.

V Sloveniji najbolj poznamo akacijev, lipov, cvetlični, kostanjev, smrekov, hojev in gozdni med.

OMEJENO DELOVANJE DNEVNEGA CENTRA ŠKOLJKA V PIRANU

Uporabniki Dnevnega centra Školjka se srečujejo, ko je le mogoče

Besedilo: Rosana Jančar, foto: CD Školjka

Na ponovno druženje.

V letu 2020 smo zaradi novonastalih razmer začasno prenehali z izvajanjem medgeneracijskih delavnic za zunanje uporabnike, ki so v prostorih centra potekale enkrat tedensko. Omejeno je bilo tudi število prisotnih v programu dnevnega centra, saj so se številni starejši občani odločili, da bodo za nekaj časa raje ostali doma in se s tem izognili druženju ter morebitnim okužbam. Kljub vsemu so zaposleni v DC Školjka še naprej aktivno delovali ter ob vsakem izboljšanju razmer v zdravstvu ponudili in omogočili uporabnikom prisotnost v dnevnem centru, seveda ob upoštevanju priporočil

Vlade RS in NIJZ.

Zavedamo se, da socialna izolacija in osamljenost, posebno pri starejših, povečujeta tveganje za nastanek depresije, demence in drugih obolenj. Prav zaradi tega so zaposleni ostajali v stiku z uporabniki in jim ponudili pomoč, oziroma odprli dnevni center, ko je bilo to mogoče. Takrat so lahko gostje centra sodelovali pri raznih programih, se družili in aktivno preživljali prosti čas.

V Dnevnem centru Školjka Piran upamo, da bodo v letu 2021 druženja pogostejša.

Vsem želijo, da bi ostali zdravi.

OBČINA PIRAN
COMUNE DI PIRANO

OBVESTILO

Komisija za podelitev priznanja Občine Piran »Zlati grb Občine Piran« obvešča, da je na spletni strani Občine Piran www.piran.si (zavihek Obvestila in objave/Javni razpisi in objave) objavljen Razpis za podelitev priznanja Občine Piran »Zlati grb občine Piran«, vključno z obrazcem Predlog za podelitev priznanja. Slednjega se lahko prevzame tudi na vložišču Občine Piran.

Rok za oddajo predlogov je 20. avgust 2021 do 12. ure.

Vljudno vabljeni k oddaji predlogov.

AVVISO

La Commissione per il conferimento del Riconoscimento Ufficiale del Comune di Pirano »Stemma d'oro del Comune di Pirano« informa tutti i cittadini che sul sito istituzionale del Comune www.piran.si (capitolo »Pubblicazioni/Bandi e annunci pubblici«) è stato pubblicato un bando per l'assegnazione del Riconoscimento Ufficiale »Stemma d'oro del Comune di Pirano«, con il rispettivo modulo Proposta di conferimento del Riconoscimento Ufficiale. Il modulo può essere ritirato anche presso l'Ufficio di Protocollo del Comune di Pirano.

Il termine ultimo per la presentazione delle proposte è il 20 agosto 2021, entro le ore 12.00.

Siete gentilmente invitati a presentare le vostre proposte.

BALINANJE IN POEZIJA

»V tem trenutku se še najbolj počutim balinarja.«

Besedilo: Drago Mislej - Meff, foto: Uroš Abram

Marko Matičetov je pesnik, politolog, bibliotekar in ... balinar. Zadnji dve sezoni balina za izolski prvoligaški klub Jadran, pred meseci pa je izdal svojo peto pesniško zbirko *Sonce na balinišču*, ki jo je skoraj v celoti posvetil balinanju. O poeziji in balinanju se je z njim pogovarjal Drago Mislej - Mef.

*Če nimam s sabo balinčka.**Si pomagam s storžem od ciprese.**Približno enake velikosti sta –
kot nalašč.**Dve cipresi stojita ob balinišču,
ki mi delata senco.**(Nekoč sem bil alergičen na cipresov
cvetni prah.**Zdaj me je – ne vem, ne kako
ne zakaj – alergija nanje minila.)**Ob balinišču so še fige,
oljke in oleandri.**Same sredozemske rastline.**So poletja, ko dežuje zelo malo,
a ravno prav za njihovo stoletno rast.**(In naše malo krajše življenje.)***Pesmi o balinanju? Sliši se nekoliko nevsakdanje.**

Ja, res je, in zelo sem vesel, da je nevsakdanje. V svoji poeziji vedno iščem nekaj, kar še ni bilo napisano. Bodisi tematiko bodisi način, kako kaj povedati. Pri teh pesmih je tematika spontana, saj sem pač začel balinati in sočasno pisati o balinanju. Torej so me pesmi na nek način presenetile, ker jih sprva nisem načrtoval.

Seveda ne gre le za balinanje. V pesmih se pojavlja še košarka pa kartanje in še kaj, kar ni izrazita poetska tematika.

Pesnik, politolog, bibliotekar in ... balinar Marko Matičetov ob morju.

Glede na to, da je balinanje šport in igra, sem se potem osredotočil na to in napisal knjigo pesmi o igri nasploh. Tako sem v zbirko vključil še reči, ki sodijo zraven: poleg kart omenjam tudi šah, ki ga pogosto igram. In pa košarko, ki sem jo igral kot otrok. Igra zavzema zelo pomemben del človekovega življenja, zato se mi je zdelo smiselno, da ji posvetim celo knjigo.

Tisti, ki knjige niso prebrali, bodo morda pomislili, da pišeš o ljudeh, ki se zbirajo ob balinišču v Arrigoniju, toda ti pišeš o balinčku, o "balah", o bankinah, o klopek ob balinišču in podobnem ...

Tukaj moram povedati, da so te pesmi nastajale, še preden sem začel balinati v Izoli. Takrat sem balinal v Padni in na zdaj žal zapuščenem balinišču v Luciji, na katerem sem dobil tudi največ navdiha za te pesmi. Tam sem potem pisal bolj o stvareh in rastlinah, ki me obkrožajo, in manj o ljudeh. Šele ko sem prišel v Izolo in spoznal tudi druge balinarje in kvartopirce, sem napisal kako pesem tudi na to tematiko.

To je tvoja peta pesniška zbirka – na nek način najbolj nenavadna in, vsaj po mojem poznavanju tvojega dela, najbolj ekstrovertirana doslej.

Že v pesmih o Braziliji iz leta 2013 sem bil odprt do sveta; podobno je tudi v teh pesmih. Je pa res, da tukaj uporabljam tudi živo govorico balinarjev, njihove žargonske izraze, in določene pesmi so napisane na podlagi anekdot, ki so se resnično zgodile na balinišču. Zato so pesmi zares odprte do ljudi, še bolj izrazito v drugi polovici zbirke.

Kot solinarji.

*Ki skrbijo za svoje polje.
Balinarji skrbijo za svoje balinišče.
Ko zmanjka peska, ga nasujejo.
Če je pesek suh, ga zmočijo.
Če je gor jesensko listje, ga pograbiijo.
In še kaj je treba postoriti.
(Za zaščito naše dediščine.)
Nekoč so bile v Luciji soline.
Pa so jih (ljudje ali bagri?) zasuli.
Zasuli so morje.
Zasuli so stoletja sonca.
Zasuli so delo in kruh solinarjem.
Samo lucijsko balinišče
me še spominja.
Na lucijske soline.*

Tvoje pesmi so uglasbili in uporabili v filmu. Očitno so dovolj ritmične in nasploh "uporabne". Pa vendar niso prav nič poenostavljene.

So take, kakršne so prišle iz mene. Brez poenostavljanja. Nisem jih pisal z namenom, da bi bile uglasbene ali uporabljene v filmu. Imel sem srečo, da so jih našli drugi ustvarjalci, ki so bili mnenja, da so primerne za uglasbitev.

Si bolj pesnik, bibliotekar, politolog ali balinar?

Če živim v tem trenutku, lahko rečem, da se v tem trenutku počutim predvsem balinarja.

Balananje te je zgrabilo šele po tridesetih, pa si v ekipi Jadrana in med balinarji nasploh vseeno eden mlajših.

Sem med mlajšimi, ja. No, Teo Collori, glasbenik, ki ga vsi poznate, je en mesec mlajši od mene. Pa Tomi Petrovič in Luka Blažević sta tudi še precej mlajša. Smo nasploh ena mlajših ekip v ligi.

So tvoji soigralci morda videli knjigo oziroma prebrali kakšno pesem?

Nekateri so, drugi ne. Ko je knjiga izšla, sem jo razdelil na balinišču,

zdaj se ne vmešavam več v to, ali bi jo še kdo imel ali ne. Novico o njej je na spletu objavila tudi Balinarska zveza Slovenije, tako da jo lahko vsak, ki to želi, prejme od mene.

Nekako velja, da športniki in poezija niso ravno v sorodstvu, čeprav v resnici ni tako ...

V športu pridobiš zelo pomembne življenjske izkušnje in marsikaj lahko uporabiš za literaturo. Če bi športniki več brali, bi se morda med njimi našel še kak skriti talent za pisanje. Sicer pa se tudi med športniki že najdejo pesniki in pisatelji.

Kakšno mesto imaš v ekipi Jadrana in kakšne ambicije imaš v balinanju?

V letošnji sezoni sem se prebil med prvo ekipo in na tekmah veliko igram. Uporabijo me tudi za tekaške discipline tekanja in zbijanja krogel, za kar moram biti dobro kondicijsko pripravljen. Veliko treniram: vsak dan, če je mogoče, se po službi zapeljem v Izolo in sem do večera tam. Ambicije imam, seveda; želim si, da bi bil pač vedno boljši in natančnejši pri bližanju in zbijanju. Tekmujem z drugimi in obenem s samim sabo.

Srečanja v MEDIADOMU
Klepet z neznanci

Incontri al MEDIADOM
Chiacchiere con sconosciuti

- Slobodan Simič
- Borut Jerman
- dr. Manja Rogelja
- dr. Maja Bjelica
- Patricija Lovišček
- Sašo Ožbolt
- Rudi Bučar
- Jaka Vran
- Andrea F.
- Blaž Maljevac
- Vasko Vidmar
- Drago Miselj Mef
- Vanja Pegan
- Marjan Kralj

Vsak četrtek ob / alle **19.30**
Ogni Giovedì

YouTube
Mediadom Pyrhani

MEDIADOM PYRHANI
Kulturno središče in multimedijalni muzej
Pirano

ZKD PIRANO
URC PIRANO

Jskd
JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE
SLOVENIJE
ZA KULTURO IN ŠPORT

OBČINA PIRANO
COMUNE DI PIRANO

Čas je, da pomislite nase.

DRŽAVNI PROGRAM PRESEJANJA IN
ZGODNJEGA ODKRIVANJA RAKA
NA DEBELEM ČREVESU IN DANKI

<div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center; margin-bottom: 10px;"> </div> <div style="text-align: center; margin-bottom: 10px;"> <p>Čas je, da pomislite nase.</p> <p>DRŽAVNI PROGRAM PRESEJANJA IN ZGODNJEGA ODKRIVANJA RAKA NA DEBELEM ČREVESU IN DANKI</p> </div>											ENOTA ZA MERJENJE OSVETLEJENOSTI	GLAVNO MESTO PAKISTANA	TEČAJ (ZASTAR.)	MJANMARSKA VALUTA, KJAT	PESNIK FLISAR	VSTOPNICA		
										MANJŠA PTICA PEVKA								
										TEMELJNI ZAKON DRŽAVE								
										STROKOVNJAK ZA KLETARSTVO								
										ROČNA RIBIŠKA MREŽA NA PALICI					LEV TOLSTOJ IZPIRALEC ZLATA			
											PLAČA, OSEBNI DOHODEK							
											HOJA							
										AMERIŠKI ASTRONOM (ASAPH)						RAHLO VITA GROBA BOMBAŽNA PREJA	PODALJSEK MENICE	
OBJAVITEV NEKDANJI ETIOPSKI KNEZ																		
AVTOR: IVAN CINGERLE	OBLIKA TELESNE DEJAVNOSTI	MORSKA VODA	KANTAVTOR SMOLAR	KOBILA, ZLASTI SUHA	15. IN 4. ČRKA	BOŽJI SEL	GLASBENIK GJURIN	PIŠČAL IZ LUBJASTE CEVKE SPOŃA, VEZ			NOŽEV HRBET							
											ZVRST GLASBE							
IZLETNIŠKA TOČKA LJUBLJANČANOV											PISATELJ JANČAR							
											PISATELJ PARTLIJČ							
LIČNICA											MOJZEŠOV BRAT LATINSKO-AMERIŠKI PLES							
OCRT, PRIKAZ					TRNAT GRM Z BELIMI CVETI SPOKOJ					KRAJ NA KOPRSKEM		NADA ŽGUR						
										OČE		RECIKLI-RANJE						
RIHARD JAKOPIČ			NAZIV				POLJSKA PTICA					ZELEZOV OKSID						
			SESTRIN MOZ				MAKEDONSKO KOLO					SKUPINA PTIC V LETU						
TESNILNA PRIPRAVA								DELAVNICA UMETNI-KOV AKIJA, AKIA					BESEDA ENAKO-ZVONICA	SNEG NA PODLAGI				
	AMERIŠKI PLAVALEC (MICHAEL)	VARJENI SIV				SPOJ ROKE S TRUPOM LETALNA NAPRAVA					NEMŠKA PESNICA (NELLY) TEKOCINA V ZILAH							
		LENUH, LENOBA																
NACRT					FOKSTROT						NASPROTJE ANIONA GRS. MUŽA LJUBEZEN. POEZIJE							
					KANADSKA PEVKA LAVIGNE													
PLOŠČINSKA MERA							TRSKA					VRHUNEC SPOLNE NASLADE, ORGAZEM SEŠTEVEK						
							TROPSKO DREVO, EBENOVEC											
EMIL NOLDE			KRAJ V SOSKI DOLINI					PERUNIKA					VAS V LOSKI DOLINI					
			VULKAN NA HAVAJIH					PESNIK MERMOLJA					ANGLESKI PLES					
LOŠČILO				OBROBNA GREDICA ZA ROŽE							UŠESNI NAKIT							
				DUŠKO LOKIN							OSKAR KOGOJ							
DELAVEC PRI PREDILNEM STROJU										SLOVENSKA TELEVI-ZIJK (ANJA)								
AMERIŠKI IGRALEC (SYLVESTER)										JAPONSKO MESTO NA HONSUJU								

OKAJAMA: mesto na Honšuju, **SACHS:** nemška pesnica, **PHELPS:** ameriški plavalec, **HALL:** ameriški astronom, **ALONŽA:** podaljsek menice

Tokrat bomo med vsemi prispelimi in pravilno izpolnjenimi križankami z geslom izžrebali 5 nagradjen ali nagrajencev, ki bodo prejeli praktično nagrado. Pravilno izpolnjeno geslo križanke nam pošljite najpozneje do 15. junija 2021 na elektronski naslov mediji@piran.si z navedbo zadeve »nagradna križanka«. Nagrajenci bodo objavljeni v prihodnji številki in bodo obveščeni po elektronski pošti.

